

DJURSKYDDET

MEDLEMSTIDNING FÖR DJURSKYDDET SVERIGE • NUMMER 1/2011 • ÅRGÅNG 121

EU RYTER TILL OM VARGJAKTEN

Licensjakten utreds av
EU-kommissionen. **SID 16**

+

BRED KRITIK MOT SVT:S HUNDPROGRAM

Fel att göra underhållning av
hemlösa hundar. **SID 18**

+

KATTPENSIONAT POPPIS PÅ SEMESTERN

På besök hos Kattvärnets
kattpensionat i Haninge. **SID 20**

4
**TIPS FÖR EN
DJURVÄNLIG
PÅSK**

RENNÄRINGEN BRYTER MOT LAGEN

Hur mår egentligen Sveriges renar och varför
prioriteras inte kontroller av rennäringen? **SID 10**

Säg nej till djurtestat smink.

Ytterligare tusentals djur riskerar
plågas. **SIDAN 22**

Lagen skyddar inte fisken.

Fiskar känner smärta precis
som andra djur. **SIDAN 24**

Gästen.

Susanne Axell berättar om sina
hittekatter. **SIDAN 33**

Testamentera till förmån för djuren!

Det flesta av oss skriver aldrig testamente. Kanske känner vi ett visst obehag över att planera för vår egen bortgång. Men genom att skriva ett testamente kan du bestämma om du vill att utsatta djur ska få ta del av dina tillgångar. Läs mer på www.djurskyddet.se/stod-oss/testamentera

Vi hjälper djuren

■ **Djurskyddet Sverige** är med sina nästan 14 000 medlemmar och 58 anslutna djurskyddsföreningar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi har arbetat i över 100 år för att hjälpa djuren.

■ **Vi arbetar för** att alla djur ska ha det bra. Vi vill att alla djur ska ges möjlighet att utföra sina naturliga beteenden och att djurens livskvalitet ska förbättras. Vi vill att alla människor visar respekt och tar ansvar för alla djur.

■ **Vi opinionsbildar** och påverkar politiker för att förbättra djurskyddslagstiftningen. Vi finns representerade i olika arbetsgrupper och kommittéer samt är en remissinstans åt departement och myndigheter.

■ **Våra lokala föreningar** arbetar bland annat med att ta hand om djur som har blivit hemlösa och vanvårdade.

■ **Internationellt arbetar vi** genom Nordiska Djurskyddsrådet, Eurogroup for Animals och World society for Protection of Animals (WSPA)

■ **Vårt arbete finansieras** av medlemsavgifter, arv och gåvor. Organisationen har 90-konto, verksamheten kontrolleras därmed av Svensk Insamlingskontroll, SFI. Läs mer på www.djurskyddet.se.

FÖRBUNDSSTYRELSEN

Ordförande Sven Stenson
Vice ordförande Gabrielle Rosendahl
Ledamöter Johan Beck-Friis, Håkan Bredin, Sven-Erik Alhem, Ulrike Segerström, Eva Norberg, Terese Holmberg, Ingrid Redbo
Ersättare Katarina Lingehag-Ekholm, Anton Dahlén.

PLUSGIRO: 90 01 06-6

BANKGIRO: 900-1066

KANSLI

Generalsekreterare Åsa Hagelstedt
Ekonomiansvarig Bruno Maras
Administration Åsa Hedberg
Administration Bella Öberg
Informator & webbredaktör Sara Frick
Kanslistöd Fanny Lundvall
Projektledare Rede Sarah Vikslund
Marknadsföring Rede Helena Risinger

WEBB

www.djurskyddet.se

TIDNINGEN DJURSKYDDET

ANSVARIG UTGIVARE

Sven Stensson

REDAKTÖR (VIK)

Birgitta Wiberg

GRAFISK FORM

Mathias Lövnström

LAYOUT

Mathias Lövnström
 Sara Frick

OMSLAGSFOTO

Anne Sinivaara/SXC

ANNONSANSVARIG

Cecilia Lindstrand
cecilia.lindstrand@ardeo.se

MANUSSTOPP FÖR NÄSTA NUMMER

9 maj

TRYCK

Sörmlands Grafiska

MATERIAL

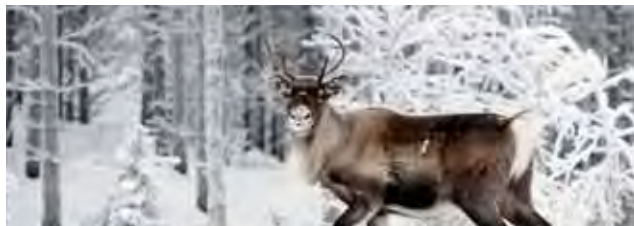
Redaktionen ansvarar inte för insänt, icke-beställt material

KONTAKTUPPGIFTER

Djurskyddet Sverige
 Rökerigatan 19
 121 63 Johanneshov
 Tel: 08-68 673 35 11
info@djurskyddet.se
redaktionen@djurskyddet.se

INNEHÅLL / 1.2011

TEMA RENNÄRINGEN

12 Rennäringen bryter mot lagen. Djurskyddet avslöjar att myndigheterna inte har någon koll.

14 Vargen stoppas. Rennäringen hindrar varg att etablera sig på halva Sveriges yta.

20 Pensionat poppis på semestern. Det blev succé när Kattvärnet öppnade kattpensionat.

22 Så firar du en djurvänlig påsk. Vi tipsar om vad du bör tänka på inför påskens inköp.

Storm kring dokusåpa om hundar. Djurskyddet Sverige kritiserar SVT. **sid 18**

Lagen skyddar inte fisken. Fiskar kan känna smärta och stress som andra djur. **sid 24**

Gränslös oändlig kärlek. Suzanne Axell berättar om sina hittekatter. **sid 33**

Birgitta Wiberg

Vik redaktör

birgitta.wiberg@djurskyddet.se

LEDARE

Noll koll på rennäringen

■ **När WSPA lät** en brittisk journalist dokumentera den svenska rennäringen avslöjades en hantering av renarna som strider mot svensk djurskyddslagstiftning. Bilderna visade stressade djur som hanterades hårdhänt vid lastningen av slaktransporten samt en mycket plågsam och strängt förbjuden avlivningsmetod.

Djurskyddet Sveriges granskning visar att berörda länsstyrelser, som ska se till att djurskyddslagen följs, har mycket liten alternativt ingen som helst koll på hur renarna har det. Resursbrist är en förklaring. En annan kan vara att myndigheterna är rädda för att bli anklagade för någon form av diskriminering. Men vi kan inte acceptera att renar lider, lika lite som vi kan acceptera att grisar och kor gör det!

I år satsar regeringen 25 miljoner kronor på länsstyrelsernas djurskyddskontroller. Mycket välkommet! Låt oss hoppas att satsningen också kommer renarna till del.

Som ni ser har tidningen fått en ny och modernare layout samt ett annat format. Den har också utökats från 30 till 36 sidor. Den nya formen och de nya färgerna stämmer nu överens med organisationens nya logotyp och grafiska profil. I övrigt kommer ni att känna igen er, alla fasta avdelningar finns kvar i tidningen. ✕

Fotnot: Med anledning av avslöjandet om rennäringen kommer det tidigare utannonserade temat om djurparksdjur i nästa nummer av *Tidningen Djurskyddet*!

INSÄNDARE

Tyck till! Mejla dina idéer och åsikter till redaktionen@djurskyddet.se

Foto: Istockphoto

Det finns även skotträdda katter!

Ni skriver i förra numret av *Djurskyddet* om skotträdda hundar. Men det finns även skotträdda katter. Jag har en 15-årig hankatt, Kurre, som hatar allt vad fyrverkerier och smällare heter. Han har alltid varit rädd för smällare och gömmer sig bakom tvättmaskinen när det smäller. Jag har också en 12-årig katt som "smittats" av Kures rädsla för smällare. Så tiden vid nyår, påsk och valborg är väldigt jobbiga för oss.

Margareta

Halalslaktat kött i Sverige!

Trots att vi har ett formellt förbud mot halalslakt i Sverige finns det ändå tillgång på detta kött, från torterade djur, i vårt land. Något direkt förbud mot import finns tyvärr inte och köttet kan därför, helt lagligt, säljas vidare till konsument av mindre nogräknade handlare som värnar mer om sin egen profit än djurens väl och ve.

Bland annat McDonalds i Sverige har serverat halalslaktat kött i alla sina restauranger i flera år utan att de underrättat sina matgäster om detta. Och på min direkta fråga om anledningen svarade de så här: "Vi har valt att servera halalcertifierat kött i våra restauranger för att alla ska kunna äta hos oss". Med alla menar de förmodligen de muslimer och judar som finns i Sverige plus den ovetande övriga befolkningen som lurats att äta denna motbjudande föda.

Jag besöker dock gärna McDonalds igen. Inte för att äta utan för att informera deras gäster om vad de sätter i sig. För den som vill se hur halalslakt egentligen går till, se länken nedan. Varning för obehagliga bilder!

www.youtube.com/watch?v=2rgKLGjNFNg

Janne

Svar direkt:

McDonalds produkter i Sverige är inte certifierade eller märkta som halal. All kyckling som köps av McDonalds i Europa kommer från utvalda slakterier och leverantörer som är godkända av EU och som uppfyller McDonalds stränga krav på kvalitet, säkerhet och djuromsorg. Dessa krav innefattar bland annat fullständig bedövning innan slakt. Utomstående oberoende experter kontrollerar regelbundet att dessa anläggningar uppfyller både lokala lagar och EU-förordningar, liksom McDonalds egna krav.

Matilda Rodin, McDonalds kundservice

Överklassen roar sig med att skjuta djur

Utsatta djur utarmar vår natur. Så kanske det är. Men det verkliga skälet är ett tidsfördriv och lekstuga för hobbyjägare. När kungen och övriga överklassällskap ska ha roligt så måste det ju finnas djur att skjuta på. För att inte missa det släpper man ut uppfödda gräsänder, fasaner och många andra djur i enorma mängder för att tillfredsställa den här sortens jägare.

Nog är det konstigt att man har så dålig fantasi att man inte kan hitta på något annat att roa sig med, ja förutom privata fester med strippor förstås. Den här sortens jakt bör förbjudas, den är motbjudande och känslolös och leder inte till något annat än en tillfällig glädjekick för den som skjuter, men till ledsnad och ilska för dem som tycker om djuren. All jakt kan naturligtvis inte upphöra men nöjesjakten behöver inte finnas. Den inbringar mycket pengar, men värnlösa och fredliga djur får plikta med sina liv och detta är oacceptabelt!

Det finns i andra länder fredade stora områden som används för djursafari. Det borde det finnas här i Sverige också. Guidade turer där människor kan få komma ut i naturen och se djuren i sitt rätta element. Djursafari ger också inkomster i form av övernattningar och handel. Djursafari ger överlägset mycket större inkomster än nöjesjakten.

Åke Espegren

Foto: Istockphoto

Djuren lider och dör för vår skönhets skull!

Allt fler svenskar använder Botox. Men det är nog inte många som vet att varje tillverkningsbatch testas på djur i några av de grymmaste djurförsök som förekommer.

Man sprutar in Botox i magen på djuren som dör en långsam död genom kvävning. 100 000-tals möss per år tvingas genomgå dessa plågsamma tester.

Vill du hjälpa till att ändra på detta?

Maila, eller ring, så skickar vi tips på vad du kan göra. Skriv "Botox" i ämnesraden.

Forska Utan Djurförsök arbetar för att djurförsök ska ersättas med djurfria metoder. Vi finansierar utveckling av moderna alternativ till djurförsök – skänk oss gärna ett bidrag!

Tack på förhand!

Maila till info@forskoutandjurforsok.se
eller ring 08-749 03 40

www.forskoutandjurforsok.se

Sms:a **FORSKA100** till 72930
för att skänka 100 kr.

Eller skänk en gåva på
PG 90 70 90-5

Swedbank

Robur

Spara med omsorg

Vill du att dina pengar ska växa samtidigt som de verkar för en god sak? Då har vi fonden för dig. När du sparar i Banco Humanfonden bidrar du nämligen med 2 procent av din fondförmögenhet till Djurskyddets viktiga arbete. I Banco Humanfonden investerar vi i svenska företag som tar ansvar för vår omvärld. Genom åren har Djurskyddet fått cirka 8,5 miljoner kronor från våra sparare. Låt även ditt sparkapital vara med och verka för en bättre värld.

Swedbank Robur i stolt samarbete med Djurskyddet

Mer information om ideellt fondsparande hittar du på: www.swedbankrobur.se/djurskyddet eller kom in på ditt närmaste Swedbank- eller Sparbankskontor.

Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonder kan både minska och öka i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Faktablad, informationsbroschyrer och fondbestämmelser finns på www.swedbankrobur.se, och www.swedbank.se.

Musdödaren till Svea hovrätt

■ **Fallet med mannen** som bet huvudet av en mus tas upp av Svea hovrätt, berättar Radio Gotland. Rättegången blir i mitten av mars.

Gotlands tingsrätt ogillade åtalet och ansåg inte att mannen kunde dömas för djurplågeri. Åklagaren överklagade tingsrättens dom. I åtalet framgår att mannen bet av musens huvud. Händelsen filmades. Den åtalade försvarade sig med att han var berusad.

”Jag är övertygad om att vi kommer att skingra de tvivel som kommissionen kan ha om vår vargpolitik. Den svenska rovdjurspolitiken ska formas i Sverige, inte i Bryssel.”

Miljöminister Andreas Carlgren, (C)

EU-kritik mot djurskyddskontroller

■ **I höstas inspekterade** EU-kommissionen djurskyddskontroller på ett antal grisgårdar och fjäderfäbesättningar, några transportföretag och ett par mindre slakterier i Södermanland och Östergötland.

EU kritiserar, liksom tidigare, systemet att lokala djurskyddsinspektörer litat på att djurägarna hållit sig till det som varit godkänt i förprovningen av djurstallar. Vid kontrollen hittade man också ett exempel på en överbelagd hönsbesättning, rapporterar Sveriges Radio Sörmland.

Sverige får även kritik mot att antalet djurskyddskontroller inte är tillräckliga, att djurskyddsinspektörer är otillräckligt utbildade på djurtransporter och på att det är oklart vem som har ansvar för vad vid kontroller på slakterier. ✕

Storsatsning på djurpolis

■ **Tidningen Djurskyddet** berättade i förra numret att Stockholms citypolis bildat en djurskyddsgrupp där tre inspektörer jobbar heltid med djurskyddsfrågorna inom distriktet. Satsningen utökas nu till att omfatta polisen i hela Stockholms län. Initiativet kommer från länspolismästare Carin Götblad.

Planen är att utveckla och stärka arbetet både i polismästardistriktet och det arbete som bedrivs centralt i myndigheten genom Citypolisens djurskyddsgrupp. Sex poliser ska arbeta i djurskyddsgruppen – en förundersökningsledare, en utredare och fyra i yttre tjänst. Eventuellt ska man bemanna en beredskapstelefon med personer som kan fatta beslut. Den förstärkta djurskyddsgruppen ska starta någon gång under våren.

Länsveterinär Karina Burlin är mycket nöjd med polisens satsning som hon kallar ”ett historiskt ögonblick” för djurskyddet i länet. ✕

Foto: Polisen/RPS Foto

Foto: Birgitta Wiberg

Vildsvin farligare än varg

■ **Antalet hundar** som dödades eller skadades av varg minskade förra året till 11 från 23 året innan. Samtidigt dödades eller skadades 93 hundar av vildsvin under 2010. Det visar statistik från djurförsäkringsbolaget

Agria, där cirka hälften av Sveriges hundar är försäkrade.

Den vanligaste orsaken till dödsfall och skador bland hundar är trafiken med 713 anmälningar i fjol. 12 blev skjutna. ✕

Hög press på djurskyddet

■ **Sedan länsstyrelsen i Stockholm** tog över djurskyddskontrollerna från kommunerna har antalet anmälningar om misstänkt vanvård ökat. 2010 fick länsstyrelsen i Stockholm in drygt 1100 anmälningar mot 800 året dessförinnan.

– Vi hinner inte med jobbet utan får prioritera väldigt hårt, säger Karina Burlin på länsveterinärenheten till Sigtunabygden.

På enheten finns en modell med tre olika prioritetsnivåer för anmälningar. De allvarligaste fallen, prioritetsnivå ett, ska länsstyrelsen göra något åt inom högst tre arbetsdagar. Inom den kategorin finns bland annat djur som är övergivna utomhus eller som inte får vatten och mat.

Prioritet två kan exempelvis röra hundar som saknar kotor på vintern eller hästar som får mycket bristande hovvård. De ska följas upp med ett besök inom 15 dagar.

Prioritetsnivå tre, exempelvis om de saknas ligghall eller om hundar inte rastas ordentligt, ska enheten agera på "vid lämpligt tillfälle".

– De som har prioritet ett försöker vi verkligen hinna med för det är allvarligt. Prioritet två och uppföljningar hinner vi inte med inom den angivna tiden, säger Karina Burlin.

Foto: Istockphoto

Vid 260 tillfällen omhändertogs djur i Stockholms län under förra året. Nästan alltid rörde det sig om katter. Det handlar inte bara om folk som missköter djuren utan också om fall då exempelvis ägaren dött och ingen anhörig gått att hitta.

22 personer djurförbud i Stockholms län under 2010. ✕

Svenska protester räddar schimpanser

■ **I New Mexico, USA**, finns 186 schimpanser som använts i djurförsök fram till 2001, men som därefter levtt pensionärslev i en anläggning där djurförsök inte tillåts. Flera av dem är gamla och har bräcklig hälsa. En del är smittade med hepatit C eller HIV. Trots det meddelade hälsomyndigheten att schimpanserna skulle börja användas i försök igen.

Samtidigt presenterades nya forskningsrön som visar att det går att ersätta försök på schimpanser med forskning på mänskliga celler. Två svenska forskare vid Karolinska universitetssjukhuset, som fått stöd från stiftelsen Forska Utan Djurförsök, har utvecklat ett helt nytt modellsystem med odlade celler från mänsklig lever.

Forska Utan Djurförsök skickade forskarnas rapport till USA och uppmanade samtidigt sina gävgivare att skicka värdjandemail till den amerikanska hälsomyndigheten. Den har nu beslutat att aporna tills vidare får stanna på sin anläggning i väntan på en utredning, som väntas ta två år.

– Det är en stor seger, men vi vill ha ett beslut om att aporna ska pensioneras permanent, säger Cecilia Clemedson, neurotoxikolog och ordförande i Forska Utan Djurförsök. ✕

Foto: Brigitta Wiberg

Åsa Hagelstedt, Sarah Vikslund och Sara Frick från Djurskyddet Sverige informerar besökare på Husdjursmässan.

Djurskyddet på husdjursmässan

■ **Djurskyddet Sverige** deltog på Husdjursmässan i Kista, Stockholm, i början av januari. På mässan fanns möjlighet att träffa katter, hundar, kaniner, illrar, hästar, ormar, kor och andra djur. Intresserade kunde titta på agility och illrace eller gå på hundbio med sin hund. Många hälsade på i Djurskyddets monter för att tävla, ställa frågor om djur och djurskydd och ta del av information och material. Bland annat var de nytryckta vykorterna, med motiv från tidningens läsare, mycket populära. ✕

Minkfarmare friad

■ **Stefan Andersson** på Ljungemink, en av pälsdjursbranschen företrädare, riskerade vite på mångmiljonbelopp om han inte åtgärdade bristerna på minkfarmen. Bland annat hölls för många minkar i en del burar, det saknades miljöberikning och strömedel. Han hade 90 000 djur på farmen trots tillstånd för 50 000. Företaget överklagade till förvaltningsrätten som underkänner länsstyrelsens beslut. Bland annat för att länsstyrelsen inte mätt burarna eller med veterinärintyg eller annan dokumentation visat att djuren farit illa. Rätten anser inte heller att tillståndet att hålla mink kan begränsas till antal.

Länsstyrelsens djurskyddsinspektör Rosita Hagström är överraskad.

– Om djuren inte kan gå in i boet samtidigt och någon ligger utanför bolådan måste den ju vara för liten, säger hon.

Länsstyrelsen överklagar förvaltningsrättens dom till kammarrätten. ✕

Foto: Elsa Frizell

Foto: Michael Lorenzo

Äggproducenter ville slippa burförbudet

■ **Uppskattningsvis 30 procent** av alla ägg i EU kommer från höns i gamla oinredda burar även efter 1 januari 2012. Äggproducenter menar att de inte hinner ställa om till inredda burar i tid. För att dessa ska slippa sanktioner ville bland annat Frankrike, Spanien, Polen och Tjeckien skjuta upp omställningen, skriver ATL. EU-kommissionen säger emellertid klart och tydligt nej.

EU:s direktiv innebär ett totalförbud mot oinredda burar från och med januari nästa år. Ägg från höns som lever i otillåtna burar kommer bli förbjudna att sälja till humankonsumtion.

– Som jag ser det är förbudet mot inredda burar en av EU:s viktigaste insatser på djurskyddsområdet, säger Veterinärförbundets informationschef Johan Beck-Friis, som också är förbundsstyrelseledamot i Djurskyddet Sverige.

Det är bara Sverige, Tyskland och Österrike som hittills ställt om till inredda burar. I Frankrike hålls 90 procent av alla värphöns i gamla oinredda burar. ✕

Ingen dispens för äggproducenter

■ **Högsta domstolen** beviljade inte prövningstillstånd för fyra skånska äggproducenter som ansökt om dispens från förbudet att använda de gamla oinredda hönsburarna. När nu Högsta domstolen inte beviljade prövningstillstånd fastställdes hovrättens dom. De fyra lantbrukarna dömdes för brott mot djurskyddslagen eftersom de inte uppfyllt hönsens behov av rede, sandbad och sittpinne. De ska betala 100 dagsböter samt 500 kronor till brottsoffermyndigheten vardera. ✕

Rädda vargar och vargrädda människor

■ **När vargar och** andra rovdjur söker sig till bebyggelse handlar det i nio fall av tio på att det finns föda som lockar. Det är aldrig människan i sig som lockar vargen. Det berättade Jens Karlsson från SLU:s forskningsstation Grimsö under föreläsningen Rädda vargar och vargrädda människor som hölls på SLU i Uppsala.

– Tar man inte bort det som lockar, kommer den alltid tillbaka. Det räcker inte med skräm-selskott, säger han.

Vargen är rädd för människan, vilket den oftast har anledning att vara. Legal och illegal jakt är den största dödsorsaken för vargen. Men också en av tre människor som vistas i vargområden är rädda för vargen, trots att det är nästan 200 år sedan en varg attackerade en människa i Sverige, det handlade då om en tam varg.

När det sker vargattacker i andra länder handlar det om vargar som smittats av rabies eller som blivit vana med människor.

Mest positivt inställda till varg är män i åldrarna 18-25 år. Mest negativa är kvinnor

Foto: Istockphoto

över 65 år. Men allra mest rädd för vargen är jägarna, enligt de undersökningar Jens Karlsson presenterade.

– Att minska människors rädsla för varg är en process som tar många år, säger han. ✕

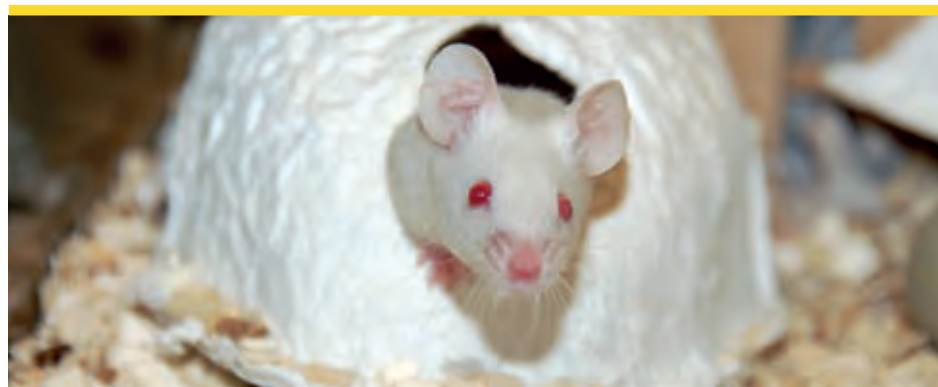

Foto: Elsa Frizell

300 000 möss om året räddas

■ **Musslor äter alger** och om de får i sig giftiga alger kan musslorna bli farliga att äta. Därför djurtestas musslor regelbundet för att undersöka förekomsten av gifter. Testerna som sker på möss garanterar inte säkerheten. Cirka 300 000 möss om året används i de här testerna som är mycket plågsamma. Extrakt från musslorna injiceras i magen på mössen och man mäter hur lång tid det tar innan de dör.

Sommaren 2011 kommer nya EU-regler

och då ersätts djurtesterna av alternativa kemiska och biologiska testmetoder som använts i Tyskland sedan 1980-talet. Sommaren 2010 skrev Djurskyddet Sverige, Forska Utan Djurförsök och Djurens Rätt till landsbygdsminister Eskil Erlandsson och ansvariga myndigheter med uppmaningen att agera för att ersätta djurförsök för undersökning av förekomst av marianabiotoxiner. EU-länderna får upp till tre år på sig att ändra sina nationella regler. ✕

SÖK STIPENDIUM!

Djurvännernas Förening i Stockholms Stipendium på 35 000 kr utdelas till person eller personer, som genom forskning eller genom annan insats främjar djurs välfärd.

Stipendiet sökes senast **4 april 2011** med kortfattad motivering till:

Djurvännernas Förening i Stockholm
c/o Lennart Garmer
Ekbacksvägen 14
182 38 Danderyd

LYALUCKAN

-självstängande hunddörr

SIDOHÄNGD HUNDLUCKA

LYALUCKAN är en självstängande hunddörr. Ramar och dörrblad är försedda med plåtskoning för att hindra gnag. Ramarna är försedda med gummilist och sluter helt tätt.

Finns i två storlekar!

Höger eller vänsterhängd!

Br Andersson

Stenfors 7 • 918 91 SÄVAR

Gå in på vår hemsida för mer information

www.lyaluckan.se
eller ring 090-920 11.

TASSEBORG KATT & HUND

Östersund

Butiken med brett sortiment
& brett kunnande
för Din katt & hund.

Vi har marknadens främsta märken
på foder & tillbehör.

Välkommen in!

Tegelbruksvägen 8, Östersund
063-13 05 10

Besök oss gärna på facebook eller
på vår hemsida:

www.tasseborg.se

PROFILPRODUKTER!

Nu finns det profilprodukter med vår logga att beställa.

T-shirtar: 50 kr

Dammodell eller Unisexmodell

Påsar: 30 kr

Nonwoven-material

Muggar: 60 kr/st, 2 för 100 kr

Vita på utsidan, limegröna på insidan

Läppcerat: 20 kr

Vaniljsmak

Pennor: 10 kr

Nyhet!

Mjuka reflex: 20 kr

Beställ via www.djurskyddet.se eller hör av dig till kansliet med din beställning.

Tel: 08-673 35 11

E-post: info@djurskyddet.se

Portokostnad tillkommer vid beställning.

Foto: Istockphoto

WSPA:s bilder visade renar som behandlas i strid med djurskyddslagen. **Djurskyddet Sverige kan nu avslöja att ansvariga myndigheter inte har någon koll på hur renarna i Sverige mår.**

TEMA RENNÄRINGEN

RENNÄRINGEN BRYTER MOT LAGEN

Grym verklighet för svenska renar

Stressade renar som misshandlas, trängs ihop på små ytor och dödas genom knivstick i nacken. **WSPA:s film visar att svenska renar behandlas i strid med djurskyddslagen.** Djurskyddet Sverige kräver nu att Jordbruksverket agerar.

WSPA, World Society for the Protection of Animals, har anlitat en frilansjournalist från England för att, med både öppen och dold kamera, granska djurhållningen hos renägare i Sverige och Finland.

– Filmen visar klart och tydligt den grymma verklighet som renarna utsätts för. Renarnas rätt till naturligt beteende och skydd mot onödigt lidande har satts på undantag, säger Roger Pettersson, generalsekreterare för WSPA Sverige.

– Renarna lever under stora delar av året fritt i fjällen eller i skogslandskapet, med liten kontakt med människor. De drabbas av panik när de samlas ihop i stora grupper tillsammans med hundratals andra renar med hjälp av helikopter och snöskotrar, säger han.

I filmen ser man hur renarna utsätts för hårdhänt behandling under ihopsamlingen. Bland annat släpas till synes stressade djur i svansar och ben och trängs ihop på så små ytor att de tvingas klättra på varandra. En filmsekvens visar hur en fullt medveten ren, i strid med djurskyddslagen, får ett knivstick i nacken innan den sprattlande faller ihop på marken.

– Det var väldigt obehagligt att se, särskilt eftersom jag visste att renen skulle kvävas till döds, berättar Roger Pettersson, som var med som guide under inspelningen och blev vittne till den olagliga slakten.

WSPA har dokumenterat två slaktmetoder. Förutom metoden där man sticker en kniv i nacken på renen används kulvapen

på stressade renar som kämpar för att komma undan.

– Det är helt klart att dessa metoder strider mot lagstiftningen i både Sverige och Finland, som slår

"Renarna utsätts för vedervärdiga transporter i två våningar höga långtradare. Slaktmetoden med kniv i nacken är inte förenlig med svensk djurskyddslag."

Sven Stenson, ordförande
Djurskyddet Sverige

Sven Stenson, förbundsordförande,
Djurskyddet Sverige

fast att djur som ska slaktas ska skyddas mot stress och onödigt lidande. Dessa metoder måste stoppas omedelbart, säger Roger Pettersson.

WSPA har kontaktat Nordiska ministerrådet – samarbetsorganet för de nordiska ländernas regeringar – och uppmanat dem att handla. Rådet antog 2008 en deklaration om att djur ska betraktas som kännande varelser, att djur har ett egenvärde och att de ska respekteras enligt detta.

Djurskyddet Sverige, som är en av WSPA:s medlemsorganisationer, ställer sig bakom WSPA:s krav.

– Renarna utsätts för vedervärdiga transporter i två våningar höga långtradare. Slaktmetoden med kniv i nacken är inte förenlig med svensk djurskyddslag, säger Sven Stenson, förbundsordförande i Djurskyddet Sverige.

– Den bristande tillsynen från myndigheterna kan bero på att man är rädd för att bli anklagad för någon form av diskriminering. Vi menar att djurskyddet måste gå före. Vi kan inte acceptera att renar lider, lika lite som vi accepterar att grisar och kor gör det, säger han.

När WSPA:s bilder först visades i media

"Vi har för dålig koll på rennäringen"

Ansvariga myndigheter har ingen eller mycket liten koll på hur renarna i Sverige mår.

– **Vi länsstyrelser måste skärpa till oss** och prioritera kontroller av rennäringen, säger Olle Rydell, länsveterinär i Dalarna.

gick Jordbruksverket ut med ett pressmeddelande där man påpekade att renar i Sverige omfattas av djurskyddslagen och inte får utsättas för onödigt lidande.

– Att avliva en ren genom ett knivstick i nacken utan föregående bedövning innebär att den blir förlamad men har kvar medvetandet tills den dör av kvävning eftersom den inte kan andas. Detta är inte tillåtet och innebär ett oacceptabelt lidande, säger Björn Dahlgren, djurskyddschef på Jordbruksverket.

– Bilderna som vi har sett i medierna är inte godtagbara. Djuren avlivas inte på ett korrekt sätt och utsätts, vad jag kan bedöma, för ett onödigt lidande, fortsätter han.

Det är länsstyrelserna som kontrollerar djurskyddet vid hantering av renar. Kontroller av transporten vid ankomst till slakterier samt av djurskyddet vid slakten görs av livsmedelsverkets officiella veterinärer.

Jordbruksverket vill nu att länsstyrelserna ökar sin tillsyn av renarna.

Men det räcker inte enligt Djurskyddet Sverige.

– Vi kräver att Jordbruksverket gör en snabb översyn av rennäringen ur djurskyddssynpunkt, säger Sven Stenson.

Svenska Samernas Riksförbund, SSR, tillbakavisar påståendet om att renarna stressas vid hantering och transport.

– Från näringen är vi mycket angelägna om att våra renar ska behandlas på bästa sätt och inte uppvisa onödiga stressymtom i samband med slakt. Vår egen forskning visar på att vi i dag har en kontrollerad situation i detta avseende, säger Anders Blom, förbundsdirektör på SSR.

Att använda kniv i samband med organiserad slakt är inte tillåtet, annat än i nödsituationer, enligt SSR.

– Skulle det förekomma att enskilda renägare vid organiserad slakt nyttjar kniv för avlivning så tar vi avstånd från detta, säger Jörgen Jonsson, ordförande SSR. ✕

När Tidningen Djurskyddet kontaktar samliga länsstyrelser i Sverige som har rennäring, det vill säga Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Dalarna, står det klart att nästan ingen har någon koll på hur Sveriges 250 000 renar har det. Orsaken är uteblivna kontroller.

Att det i alla fall tidigare varit stora problem kan Karina Burlin, länsveterinär i Stockholm, vittna om. Hon arbetade som inspektör i Norrbotten åren 1987–1993 och i Västerbotten åren 1993–2001. Det handlade bland annat om svältande djur, om djur som skadats i transporter och en incident där en ren, i strid med lagen, avlivades med nackstick.

Hur det ser ut i dag vet inte Peter Johansson på länsstyrelsen i Norrbotten, trots att han är djurskyddshandläggare med ansvar för länets renar.

– Det har hittills inte blivit några inspektioner sedan vi tog över ansvaret från kommunerna. Men det är tänkt att göras under året, då kommer vi också att titta på slakten, säger han.

– Vi har inte fått några indikationer på något akut problem. Det har kommit några anmälningsärenden som handlade om renar i hägn som hade bristfälligt med vatten och utfodring.

Slakt genom nackstick är en fråga som

"Vi länsstyrelser måste skärpa till oss och prioritera kontroller av rennäringen. Nu vet vi inte riktigt hur det står till."

Olle Rydell, länsveterinär i Dalarna

diskuterats även tidigare i Norrbotten sedan metoden förbjöds av Jordbruksverket, då den innebär ett oacceptabelt lidande.

– Det har bevisligen förekommit sedan det förbjöds. Men för att kunna stäva detta måste vi vara närvarande när det sker, konstaterar han.

Monika Beijer, djurskyddsinspektör i Västerbotten, har tidigare arbetat med Karina Burlin.

– Vi gjorde driver där vi jagade djurtransporter på nätterna. Därefter har det blivit mycket bättre. Även om jag en gång på senare år sett ett djur som blivit avlivat genom nackstick, säger hon.

Björn Dahlgren, djurskyddschef på Jordbruksverket

Foto: Johan Hildell

Foto: Istockphoto

Myndigheterna har ingen koll på hur renarna i Sverige mår.

Inte heller Västerbotten har gjort några kontroller av rennäringen sedan den tog över ansvaret.

– Vi har inte hunnit.

På länsstyrelsen i Jämtland känner även Åsa Regnander-Dahl, biträdande länsveterinär, till att det förekommit avlivning med nackstick efter att det blev förbjudet.

I övrigt ser hon inga stora problem med djurskyddet inom rennäringen. Nyligen har både slakterier och djurtransporter kontrollerats.

– Det var väldigt fina djur, säger hon.

Olle Rydell, länsveterinär i Dalarna, är av en annan uppfattning. En handläggare på länsstyrelsen i Dalarna har inspekterat transporter av renar i Jämtland och funnit allvarliga brister.

– Det handlade om blodiga och skadade djur. Några hade skadats av hornen under transporten, säger han.

Inte heller Dalarna har hunnit med några inspektioner av länets renar, även om det finns med i årets planering.

– Vi har för dålig koll. Vi länsstyrelser måste skärpa till oss och prioritera kontroller av rennäringen. Nu vet vi inte riktigt hur det står till, säger Olle Rydell.

Han ser både fördelar och nackdelar med rennäringen:

– Det är en sympatisk form av djurhåll-

ning där djuren får röra sig fritt och slipper produktionssjukdomar.

– Ett av problemen är att renen är undantagen från djurskyddsförordningen när det gäller kastrering utan bedövning.

Det innebär att cirka 6 000 renar per år kan kastreras med tång, utan att ha fått någon form av lokalbedövning innan.

– Det är idiotiskt och måste åtgärdas av Jordbruksverket, säger Olle Rydell.

Enligt Björn Dahlén, djurskyddschef på

Jordbruksverket, pågår det en utredning om krav på lokalbedövning vid kastrering av renar.

Docent Görel Nyman vid Sveriges lantbruksuniversitet, har gjort fältstudier på ren och kommer snart med en sammanställning som Jordbruksverket har att ta ställning till.

I övrigt gör Jordbruksverket inga särskilda insatser när det gäller rennäringen.

– Vi har ett projekt hela året som gäller djurskyddskontroller, men det är inte speciellt riktat mot ren, säger Björn Dahlén. ✕

JORDBRUKSVERKET'S FÖRESKRIFTER OM REN

- När ett djur, oavsett art, ska slaktas ska det gå till på ett sätt som gör att djuret inte utsätts för onödigt lidande. När en ren ska slaktas måste den först bedövas med bultpistol eller kulvapen. Därefter kan den avlivas genom att avblodas.
- Att avliva en ren genom ett knivstick i nacken utan föregående bedövning innebär att den blir förlamad men har kvar medvetandet tills den dör av kvävning eftersom den inte kan andas. Detta är inte tillåtet och innebär ett oacceptabelt lidande.
- Transporttiden till slakteriet får inte överstiga åtta timmar. Renar med stora hornkronor ska transporteras individuellt och hornen på sarvar som transporteras i grupp ska sågas av före transporten.
- Av tradition märks renar genom att man skär bort små flikar från ytterörat och varje renägare har ett eget registrerat märke. Denna typ av märkning är tillåten för ren eftersom det inte finns någon annan fungerande lösning under dessa förhållanden.
- Länsstyrelserna har ansvaret för att kontrollera djurskyddet vid hantering av renar. Kontroll av transporter vid ankomst till slakterier samt av djurskyddet vid slakten görs av livsmedelsverkets officiella veterinärer.

Rennäringen stoppar vargen

Rovdjurspolitiken hindrar varg att etablera sig i renskötselområdet, som upptar Sveriges halva yta. Få vargar lyckas dessutom ta sig förbi renskötselområdet för etablering i mellansverige.

– Konsekvensen är att vi inte får den invandring av varg som behövs för att säkra stammens överlevnad, säger Sven Stenson, förbundsordförande, Djurskyddet Sverige.

Renskötselområdet kryper allt längre söderut. Enligt de senaste uppgifterna från regeringen upptar det 54 procent av Sveriges yta. Sveriges riksdags har beslutat att vargar inte bör etablera sig i renskötselns åretruntmarker men att invandrade vargar bör kunna accepteras under förutsättning att de inte etablerar sig i renskötselområdet.

Regeringen anger renskötselns åretruntmarker till drygt 120 000 kvadratkilometer och renskötselområdet till cirka 225 kvadratkilometer, varav en mycket stor del är vargens naturliga utbredningsområde. I praktiken tolereras inte varg någonstans i renskötselområdet.

Ett annat problem är att invandrande vargar från öst har en tendens att försvinna under vägen genom renskötselområdet på sin vandring till mellansverige.

– Det är ett jätteproblem att rennäringen stänger rovdjuren ute och att naturlig invandring från öst hindras. Man stänger vargarnas naturliga vandringsled in i Sverige, i renskötselområdet blir det stopp, konstaterar Sven Stenson, Djurskyddet Sverige.

Sven Stenson deltog för en tid sedan i ett seminarium om rovdjur i renbeteslandet, där också Sametinget och Svenska Samernas Riksförbund, SSR, fanns representerade. Målet för dagen var att uppnå någon slags samförstånd i rovdjursfrågan.

Stenson var besviken efter mötet:

– Vi har samma ravin mellan oss som tidigare. Samerna är helt obevekliga, varg vill de inte ha. Konsekvensen är att vi inte får den invandring av varg som behövs.

Enligt regeringen har cirka 2 500 av 20 000 samer i Sverige sin utkomst från renskötsel.

– Det är inte rimligt att 2 500 personer ska

bestämma över en så stor del av Sveriges yta, säger Sven Stenson.

Beslutet att utesluta vargar från renskötselområdet är också något som EU-kommissionen ställt en rad kritiska frågor om till regeringen. Bakgrunden är den EU-anmälan av vargjakten som gjordes av

Djurskyddet Sverige, Världsnaturfonden, Naturskyddsföreningen och Svenska Rovdjursföreningen.

EU-kommissionen skriver att detta förefaller kunna förvärpa den svenska vargpopulationens isolering, något som strider mot direktivets artikel 12 om strikt skydd i hela Sverige.

När riksdagen i mars 2001 beslutade att stänga ute vargen från renskötselområdet var Naturvårdsverket och andra remissinstanser som Stockholms och Uppsala universitet emot beslutet. De framhöll det orimliga i att undanta 40 procent (som i dag uppges till 54 procent) av Sveriges yta från vargföryngringar.

Men både regeringen Persson och riksdagen bedömde att vargar och modern

"En ny varg om året ger bättre genetik om man samtidigt skjuter ned vargstammen till runt 200 individer."

Jörgen Jonsson,
ordförande för SSR

Jörgen Jonsson, ordförande Svenska Samernas Riksförbund, SSR

Foto: Carl-Johan Ultsi

Få vargar lyckas ta sig förbi renskötseområdet.

Foto: Istockphoto

renskötsel inte går att förena. Sedan dess har myndigheterna gett flera skydds jaktstillstånd i renskötseområdet, även från helikopter. Det skriver vetenskapsjournalisten Henrik Ekman i sin Augustnominerade bok *Vargen – den jagade jägaren*.

Och fortsätter:

”Det underlättar inte direkt för de vargar som någon gång ibland vandrar in från Finland för att förena sig med den svensknorska stammen och bidra med nya värdefulla gener”.

Henrik Ekman skriver att samerna med stor beslutsamhet utrotat vargen gång på gång.

”Toleransen är inte större i dag, tvärtom. Dyker det upp varg bland renarna kommer genast ansökningar om skydds jakt som brukar beviljas. Och blir det inget tillstånd försvinner vargen allt som oftast ändå”.

Hans förslag är att gå samerna till

mötes i de riktigt tunga frågorna och höja rovdjursersättningarna kraftigt mot att de accepterar även varg inom sina områden. I dag utgår runt 30 miljoner kronor per år i rovdjursersättning, något som Ekman föreslås ska höjas till 300 miljoner. Han jämför med att Jordbruksverket varje år betalar ut sex miljarder kronor i gårdsstöd till lantbruket.

”Chansen att fler finska invandrare slinker igenom lär öka om varje vecka som ulven är kvar inom samebyn ger bra klirr i kassan. Och regeringen slipper hämta genetiskt friska vargar med flyg från Finland”, skriver han.

Det här är inget förslag som går hem hos Svenska Samernas Riksförbund. SRR.

– Nej, jag tror ingen renägare går med på att acceptera varg mot en högre ersättning, säger Jörgen Jonsson, ordförande för SRR.

Hur ska problemet då lösas?

– Det är ingen enkel fråga. Det är inga problem med varg om den är på ständig vandring. Men den kan bli kvar i renbetesområdet i flera månader och ställa till med mycket skada. Varg och renskötsel går inte ihop, säger han.

Varför försvinner vargar på väg genom renskötseområdet?

– Gör de? Bevisligen finns det vargar som lyckats ta sig hela vägen till Värmland. Och det torde väl komma fler.

Jörgen Jonsson är nöjd med den nya rovdjurspolitiken som innebär en frysning på 210 individer och inplantering av varg.

– En ny varg om året ger bättre genetik om man samtidigt skjuter ned vargstammen till runt 200 individer. Jag föredrar inplantering och en liten frisk stam framför 1 000 vargar, säger han. ✕

EU-kommissionen har nu anmält **den svenska vargjakten som ett brott mot EU:s miljölagstiftning.**

– Förhoppningsvis ska det här allvarliga misstaget inte upprepas, säger Sven Stenson, förbundsordförande, Djurskyddet Sverige.

EU ANMÄLDE DEN SVENSKA VARGJAKTEN

Beslutet är ett resultat av den anmälan som Djurskyddet Sverige, Naturskyddsföreningen, Svenska Rovdjursföreningen och Världsnaturfonden gjorde i mars förra året. Sedan dess har ännu en licensjakt ytterligare försvagat den svenska vargstammen.

– Det är viktigt och väldigt positivt att vi får det provat. Det stärker tanken att vargjakten var fel. Förhoppningsvis ska det här allvarliga misstaget inte upprepas, säger Sven Stenson.

I sin formella underrättelse om överträdelse som skickats till Sveriges regering riktar EU skarp kritik mot beslutet att tillåta licensjakt på varg 2010 och 2011. Den senaste jakten genomfördes trots att miljökommissionär Janez Potocnik, i ett brev till miljöminister Andreas Carlgren, (C), varnade Sverige för att besluta om ytterligare en licensjakt på varg.

Eftersom vargen är en art som omfattas av ett strikt skyddssystem måste varje undantag från skyddet uppfylla en lång rad villkor. Dessa var inte var uppfyllda när beslutet om licensjakt fattades.

Ett av regeringens argument för licensjakten är att få lokal acceptans var varg och

för inplantering av varg. Kommissionen konstaterar att det finns en mängd andra sätt att få acceptans än licensjakt, exempelvis genom satsningar på informationskampanjer, folkbildningsarbete, tekniskt bistånd och stöd till särskilt berörda, till exempel djuruppfödare.

Den lokala acceptansen kan också ökas genom att miljöorganisationer och andra parter som är intresserade av viltförvaltning ges möjlighet att överklaga beslut om jakt och annat som rör varg, konstaterar EU-kommissionen.

Att licensjakten skulle ha gett ökad acceptans ifrågasätts då jägare i den svenska pressen klagar över det "alltför låga antal" vargar som fick fällas enligt 2011 års jaktbeslut.

Kommissionen kritiserar att Sverige satt en övre gräns på 210 vargar, trots avsaknad av

vetenskapliga belägg och trots att det inte finns någon möjlighet att sätta ett tak för en art som omfattas av ett så strikt skydd.

Sveriges riksdag tillåter inte etablering i renskötseområdet, vilket gör vargstammen mycket isolerad samtidigt som det försvårar naturlig invandring.

"Följaktligen tycks licensjakten och begränsningen av området ha lett till en mindre gynnsam bevarandestatus för vargen i Sverige, vilken kan komma att förvärras ytterligare i framtiden", skriver EU-kommissionen.

"Det stärker tanken att vargjakten var fel. Förhoppningsvis ska det här allvarliga misstaget inte upprepas."

Sven Stenson, förbundsordförande i Djurskyddet Sverige

Sverige hävdar att licensjakten utförs i "begränsad omfattning". Kommissionen håller inte med. Under förra året rapporterades totalt 62 kända fall av vargdöd i det svenska beståndet, varav 44 dog under jakt; 28 under licensjakt och 16 under skyddsjakt. De vargar som dödades under

Varghannen på bilden sköts söder om Nås i Dalarna under årets licensjakt.

licensjakten utgjorde hela 15,3 procent av stammen.

Kommissionen anser inte att inflyttning av varg kan åberopas för att rättfärdiga licensjakten. "Det är en otillfredsställande och inkonsekvent åtgärd eftersom resultatet ännu är osäkert och i alla händelser ännu inte har realiserats".

Beslutet om licensjakt på varg 2011 togs trots oklarhet om vargstammens storlek, då inventeringen pågår fram till och med mars. Det innebär att de fullständiga resultaten av inventeringen kommer att vara klara först efter vintern.

"2011 års beslut tycks bygga på otillförlitlig, preliminär information om beståndets storlek", skriver EU-kommissionen.

Senast den 28 mars ska regeringen ha förklarat sig för EU-kommissionen.

Andreas Carlgren är inte orolig för att Sverige ska hamna i EU-domstolen.

– Jag är övertygad om att vi kommer att kunna skingra de tvivel som kommissionen kan ha om vår vargpolitik, säger han, men säger sedan:

– Det är vår övertygelse att beslut om rovdjurspolitiken i första hand ska tas i

Sverige, nära de människor som berörs, inte i huvudsak i Bryssel.

20 vargar fick skjutas vid årets licensjakt på varg. I Dalarna har polisen påbörjat en utredning om jaktbrott, då någon ska ha skjutit en varg mer än vad som var tillåtet.

Liksom förra året blev det många skadskjutningar som inneburit ett svårt och ibland ett långdraget lidande för djuren. Minst två vargar fick varsitt framben avskjutet innan de kunde hinnas upp och dödas.

Liksom förra året siktade jägarna in sig på antingen föräldradjur eller djur ingående i nyetablerade revir. Studier visar att förlust av föräldradjur leder till minskad valpöverlevnad, framför allt i grupper med få individer och då andra vuxna djur saknas i gruppen.

Valpar kan, liksom förra året, komma att gå svältdöden till mötes alternativt utvecklas till djur som kommer att hänvisas till jakt på tamdjur, och då med all säkerhet skjutas i skyddsjakt, då de inte hunnit utvecklas till fullodiga jägare. ✕

Text Birgitta Wiberg

Foto Stina Rapp/Dalarnas Tidningar

Värdefulla vargar sköts i jakten

Två genetiskt värdefulla vargar hade sitt revir nära en sameby i Jämtland. Trots att den svenska vargstammen är i starkt behov av nya gener sköts den ena vargen, den andra försvann.

Det nya vargreviret fanns i gränsområdet mellan Jämtlands län och Västernorrland. Det sammanföll delvis med det område som Tåssåsens sameby använder som vinterbetesland, varför den i januari lämnade in en ansökan om skyddsjakt på vargarna till Naturvårdsverket.

Samtidigt visade spillningsanalyser att vargarna var avkomor till en rysk varg, vilket inneburit ett viktigt tillskott av friska gener till den hårt inavlade svenska vargstammen.

Länsstyrelsen föreslog därför att vargarna skulle sövas och fraktas till Mellan-sverige. Ett förslag som ligger i linje med regeringens politik. Trots det sade Naturvårdsverket nej i väntan på att regeringen ska bestämma kriterier för i vilka områden vargarna ska släppas. Därför gav verket tillstånd till skyddsjakt. Den ena sköts från helikopter, den andra försvann.

Peter Wabakken, en av de främsta skandinaviska vargforskarna, reagerade starkt emot beslutet att skjuta de genetiskt mest värdefulla vargarna och har i ett brev krävt en förklaring av Naturvårdsverket. ✕

Text Birgitta Wiberg

SÄG **NEJ** TILL DJURTESTAD KOSMETIKA!

I ytterligare tio år kan kaniner, marsvin, möss och råttor komma att **injiceras, gasas, tvångsmatas och dödas** för kosmetika och hygienprodukter som säljs inom EU.

Europakampanjen *Säg NEJ till djurtestad kosmetika* ska få politikerna att stå fast vid det tidigare beslutet om ett förbud mot all försäljning av kosmetika som har testats på djur. I mars 2009 förbjöd EU försäljning av kosmetika och hygienprodukter som testats på djur. Ögonirritationstester, hudirritationstester och akuta giftighetsstudier blev inte längre tillåtna. Det innebar bland annat att det blev stopp för att droppa schampo i ögonen på kaniner och att tvångsmata råttor med råvaror som ska användas i tvål, hudkräm, ögonskugga och så vidare.

Men förbudet gör undantag för några vanliga tester som fortfarande får utföras på djur. Sedan två år får försöken inte utföras inom EU, men om råvarorna har djurtestats i andra länder skulle produkterna få säljas inom EU i ytterligare fyra år. Skälet var att det skulle ta längre tid att utveckla alternativ till de återstående djurtesterna.

Ett totalförbud mot att använda råvaror som djurtestats var planerat att börja gälla i mars 2013, men kommer troligen att skjutas upp. EU-kommissionen tror inte att alternativ till djurtester kommer att finnas färdiga då. Det kan innebära ytterligare

tio år då tusentals kaniner, marsvin, möss och råttor kommer att injiceras, gasas, tvångsmatas och dödas för kosmetika och hygienprodukter som säljs inom EU.

ECEAE, Europas ledande koalition av djurrättsorganisationer som arbetar mot djurförsök, har därför lanserat kampanjen *Säg NEJ till djurtestad kosmetika*. Kändisar, politiker, kosmetikaföretag och medborgare i Europa uppmanas att stödja kampanjen genom att skriva på namninsamlingen som finns på Djurens Rätts och ECEAE:s hemsidor på Internet.

– Inga fler djur ska behöva lida på grund av kosmetikatester. Tillsammans kan vi visa allmänhetens motstånd mot djurtestad kosmetika och uppmana Europaparlamentet att rösta emot en förse-
ning av förbudet, säger Michelle Thew i ECEAE.

Den som inte vill handla kosmetika och hygienprodukter som testats på djur kan gå in på www.sminksmart.se. Där finns en lista på företag som infört ett frivilligt djurtestförbud även för de råvaror de använder. ✕

Text Birgitta Wiberg **Foto** Istockphoto

Brott där människor knivskär eller på annat sätt skadar hästar och kor i underlivet har ökat dramatiskt över hela landet. Trots det är det sällan någon fälls för brotten.

- Gärningsmännen är förslagna och slår till på platser utan vittnen, säger veterinären Johan Beck-Friis.

Brott där människor skadar hästar och kor i underlivet ökar dramatiskt över hela landet. (OBS! Hästarna på bilden har inget med artikeln att göra!)

Dramatisk ökning av sexuella övergrepp på hästar och kor

Ar 2006 kom en rapport från den nu nedlagda Djurskyddsmyndigheten som visade att ett 20-tal hästar och kor varje år attackerades sexuellt av människor. Förra året mer än fördubblades siffran.

– Det handlade om minst 40-50 fall som anmäldes till polisen från olika ställen över hela landet. Därutöver kan det finnas ett mörkertal, säger Johan Beck-Friis, informationschef på Sveriges Veterinärförbund samt förbundsstyrelseledamot i Djurskyddet Sverige.

Hästar och kor skärs med kniv eller andra vassa föremål och får inre skador när föremålen körs in i deras underliv. Det har

förekommit att djuren dött på grund av inre blödningar.

Vad kan ökningen bero på?

– Det är svårt att säga. Gärningsmännen är inte mentalt friska. Nya sajter dyker upp på Internet som kan stimulera den här typen av verksamhet.

Attackerna upprepas ofta i samma trakt, inom en viss tid. Förra sommaren attackerades till exempel 15 kor på tre gårdar i Norrtälje.

– Antagligen är det samma person som utför dåden i samma trakt. Annars peppar gärningsmännen varandra, säger Johan Beck-Friis.

Trots att attackerna ökar dramatiskt är

det sällan någon fälls för brotten. Totalt i Sverige finns ett tiotal domar för den här typen av djurplågeri.

– Gärningsmännen är oftast förslagna och slår till på platser utan vittnen. De som attackerar hästar måste ha viss hästvana eftersom vem som helst inte kan hantera en häst, säger Johan Beck-Friis.

Stall ska helst vara olåsta så att djuren snabbt kan tas ut vid en eventuell brand. För att skydda djuren mot övergrepp tipsar Johan Beck-Friis om att installera kameror och larmsystem i stall och hagar. Andra tips är att inleda grannsamverkan, att öka uppmärksamheten och sin egen närvaro i stallet eller hagen. ✕

Text Birgitta Wiberg **Foto** Elsa Frizell

PENSIONAT POPPIS PÅ SEMESTERN

När Chivas familj reser på semester flyttar han in på Kattvärnets kattpensionat, som öppnades förra våren.

– Det blev succé direkt, berättar Helen Rydstedt, ordförande för **Kattvärnet Haninge** som är en av **Djurskyddet Sveriges lokalföreningar**

Kattvärnets kattpensionat ligger granne med Kattvärnets katthem på industriområdet i Haninge. Här checkas gästen in i receptionen som på vilket pensionat som helst. En trappa upp ligger 18 rum på rad med en korridor i mitten.

I ett av rummen ligger katten Myggan och sträcker på sig i en fåtölj. Hon låter sig mer än gärna klappas och spinner högt. Rummet är i övrigt, liksom de övriga rummen, utrustat med ett klätterträd, matskålar, kattlåda och leksaker. Myggan har tillbringat några dagar på pensionatet medan övriga i hennes familj varit på semester. I dag ska hon checka ut.

– Hon fann sig väl tillrätta direkt, berättar Helen Rydstedt medan hon klappar om Myggan.

I ett annat rum bor katten Chivas. Han är lite blyg och kikar försiktigt fram ur sin korg. Kanske undrar han var han hamnat. Just nu är det lågsåsong på kattpensiona-

tet. Därför bebos några att rummen av katter från katthemmet. Under jul- och nyårshelgen samt under sommarsemestern var det däremot fullbokat. Oftast handlar det om en vistelse på en helg upp till några veckor.

Men det är inte bara kattägare som ska resa på semester som lämnar in sina katter på pensionatet. Det händer också att kattägare som har hantverkare hemma lämnar in katten på morgonen och hämtar hem den på kvällen.

– Totalt har vi haft runt 180 gäster sedan vi öppnade pensionatet förra våren, berättar Helen Rydstedt.

Anledningen var att man såg att det fanns ett behov. Många kattpensionat klarade inte av de nya utrymmeskraven som infördes 2008 och lade ned verksamheten.

– Många ägare till våra före detta hem-

"Den som använder kattpensionatet hjälper oss att rädda fler hemlösa katter."

Helen Rydstedt, ordförande
Kattvärn

lösa katter undrade var de skulle göra av katterna på semestern, säger hon.

Det är volontärerna på katthemmet som också sköter tillsynen av katterna på pensionatet. Det handlar om att ge mat och vatten och rengöra lådorna minst två gånger om dagen och borsta pälsen. Gos och lek ingår givetvis också!

All vinst från kattpensionatet går direkt till Kattvärn.

– Den som använder kattpensionatet hjälper oss att rädda fler hemlösa katter, säger Helen Rydstedt.

Gästen måste vara vaccinerad mot kattpest och kattsnuva. Hankatter över sex månader måste vara kastrerade. För säkerhets skull får katten eget rum och träffar inte andra katter. Katter från samma familj bor givetvis i samma rum. ✕

Text och foto Birgitta Wiberg

Myggan gillar att gosa med Helen Rydstedt och de andra volontärerna på Kattvärnets kattpensionat.

KATTVÄRNET HANINGE

- Är en av Djurskyddet Sveriges lokalföreningar.
- Bildades 1999. Flyttade till nuvarande lokal 2003.
- Omplacerar 80-100 hemlösa katter per år.
- Finansieras genom sponsorer, gåvor och medlemmar.
- Styrelse och volontärer arbetar helt utan ersättning.
- Öppnade kattpensionat 2010.
- Pris per påbörjat dygn: en katt 130 kr, två katter 200 kr, tre katter 270 kronor. Per ytterligare katt i samma rum: 70 kr.
- All vinst från kattpensionatet går direkt till Kattvärnets arbete med hemlösa katter.
- Kattvärn välkomnar fler volontärer.

Läs mer på www.kattvarnet.nu

BRED KRITIK MOT SVT:S HUNDPROGRAM

Det har stormat rejält kring tv-programmet *Huset fullt av hundar*, som SVT börjar sända i mars. Från början var tanken att **familjer tar hem hemlösa hundar som sedan röstas ut en efter en**, enligt samma idé som *Robinson*, *Ung & Bortskämd* eller andra dokusåpor.

Så här uttryckte sig SVT i den första programinformationen:

”Under veckan minskar antalet hundar när familjen, dag för dag, väljer vilka av hundarna som de vill lära känna bättre. I slutet av veckan gör familjen det slutgiltiga valet. Då ska de välja den hund som kommer att bli deras nya familjemedlem.”

Enligt Hans Rosenberg på Svenska Kennelklubben, medarrangör till programmet, handlar det om tio program med sex hundar i varje. Djurskyddet Sverige har

lång erfarenhet av att hitta nya hem till djur som av olika anledningar förlorat sitt tidigare. Organisationens lokalföreningar i Malmö, Umeå och Tullinge utanför Stockholm har tillsammans omplacerat hundratals hundar.

Med Djurskyddet Sveriges kunskap om djur i allmänhet och omplaceringar i synnerhet är organisationen mycket kritisk mot upplägget i programmet där hundarna reduceras till slit- och slängobjekt, som man kan rösta bort och förflytta fram och tillbaka utan någon respekt för att de är

levande kännande varelser.

– En hund som förlorat sitt hem behöver trygghet och lugn och ro för att finna sig till rätta i en ny miljö. Att sätta ihop sex för varandra främmande hundar i ett helt nytt hem kommer sannolikt att skapa både konflikter, aggression och stress hos hundarna, säger Ingrid Redbo, etolog och ledamot i Djurskyddet Sveriges förbundsstyrelse

Det var inte bara Djurskyddet Sverige som rasade mot programidén. Det gjorde också bland andra Djurens Rätt och Hundhjälpen. På Facebook startades flera protestgrupper och Sveriges veterinärförbund funderade på att anmäla SVT för brott mot djurskyddslagen.

Efter kritiken menar SVT att deras första programinformation ”misstolkats”. Det handlar inte längre om att flera hundar ska placeras i hemmet samtidigt, utan att varje hund ska få egen tid med familjen. ”*Huset fullt av hundar* är ingen dokusåpa där hundar röstas ut vecka efter vecka”, heter det nu i SVT:s information. Målet är att alla hundar ska få en ny placering och att fler människor ska vilja och kunna anmäla sig för att skaffa hund på detta sätt.

- Det är bra att SVT tagit till sig av kritiken. Men kritiken kvarstår mot att det görs underhållning av omplaceringshundar. Det vore mer lämpligt om det var människorna som åkte till hundarna, säger Åsa Hagelstedt, generalsekreterare, Djurskyddet Sverige. ✕

Text Birgitta Wiberg **Foto** Sara Frick

Djurskyddet Sverige är kritiskt mot att SVT gör underhållning av hemlösa hundar.

STRUNTA I PÅSKFJÄDRARNA!

Till påsk säljs det mängder med färgglada fjädrar att sätta i påskriset. Väldigt sällan står det på förpackningen var fjädrarna kommer ifrån. Risken finns att de plockats från levande fåglar. Fråga i butiken var fjädrarna kommer ifrån. Eller ännu hellre – dekorera ditt påskris med något annat. Det finns mängder av söta prydnadsägg och annat pynt att sätta i riset.

VÄLJ LAMM SOM FÅTT GÅ UTE!

I dag finns ingen obligatorisk ursprungsmärkning på lamm. Inom EU finns inte heller några djurskyddsdirektiv för uppfödning av lamm. Svenska konsumenter hittar oftast svenskt, irländskt eller nya zeeländskt lammkött i butiken. Lamm på Irland och Nya Zeeland kastreras och svanskuperas utan bedövning, vilket är förbjudet i Sverige. Sverige har ett tydligt regelverk som bl.a. innebär att fåren och lammen måste beta under sommaren. Däremot kan du räkna med att färskt lammkött som finns i butiken till påsk kommer från lamm som inte fått gått ute. Vill du äta lamm till påsk föreslår vi därför fryst svenskt lamm från djur som slaktades i höstas. De lammen fick möjlighet att komma ut på sommaren. Fråga din handlare! Om du inte hittar fryst svenskt lamm kanske du ska avstå från lamm i påsk.

Snart är påskan här. En högtid med många traditioner kring mat och pynt. Fira en djurvänlig påsk med hjälp av Djurskyddet Sveriges **tips och råd för dina inköp!**

Text Birgitta Wiberg Foto Istockphoto

4 TIPS FÖR EN DJURVÄNLIG PÅSK!

KÖP EKOLOGISKA ÄGG!

Sverige är det enda EU-land som har förbjudit de gamla hönsburarna. Dessa blir förbjudan i helga EU nästa år. De nya, så kallade inredda burarna, är något större och har sittpinne, rede och sandbad. I handeln kan du välja mellan burägg, ägg från frigående höns inomhus och ekologiska ägg. Titta på förpackningen som alltid är märkt med produktionssätt och ursprungsland. Köp inte ägg från höns som fötts upp i de gamla burarna! Leta efter svenska ägg där hönan gått fritt och helst ute. Det allra bästa är att köpa ekologiska ägg. Hönorna äter då ekologiskt foder och får gå ute under sommarhalvåret.

Under vinterhalvåret har de tillgång till en vinterträdgård med bland annat höbalar.

VÄLJ GELATIN- FRITT GODIS!

När du ger bort påskgodis – tänk på att mottagaren kan vara vegetarian. En vegetarian äter inte gelatin, som oftast tillverkas av svinsvål eller nöt. Stora godistillverkare, som till exempel Malaco, tillverkar godis både med och utan gelatin. Läs innehållsförteckningen!

Fiskar kan känna smärta och stress som andra djur.

LAGEN SKYDDAR INTE FISKEN

Fiskar kan känna smärta och stress. Trots det finns inga föreskrifter om hur slakt och avlivning av vildfångad fisk ska gå till.

- Lagstiftningen är inte i närheten av acceptabel för fiskar, konstaterar Louise Granquist i sin studie *Fiskar är djur?*

Louise Granquist, som studerat på Sveriges lantbruksuniversitets etologi – och djurskyddsprogram, har i sitt studentarbete *Fiskar är djur?* tagit reda på om fiskar är kännande, det vill säga har förmågan att kunna känna smärta, lida, vara rädda och har kognitiv förmåga, på liknande sätt som däggdjur.

– När vi läste om djurskydd insåg jag hur dåligt djurskyddet är för fiskar, speciellt i jämförelse med andra djur. Det kändes liksom som att man förutsatt att de inte är lika medvetna som andra djur, kanske inte alls till och med. Jag upplever att fiskar är totalt bortglömda i vårt samhälle, trots alla debatter om bättre djurhållning, säger hon.

– Utifrån det jag lärt mig under min utbildning finns det knappt ett enda vettigt tvivel om att de faktiskt kan uppleva saker som andra djur, fortsätter Louise Granquist, som valde att göra en litteraturstudie på den forskning som redan finns på fisk.

Hon blev förvånad över att det faktiskt finns så mycket forskning på fiskars sinnen, deras hjärna och deras förmåga att lära sig saker.

– Det deprimerande är att det finns så mycket bra studier som alla pekar på samma sak, men att den kunskapen inte kommit fram till resten av världen och att fiskarna fortfarande har det lika dåligt.

Studierna visar att det finns smärtreceptorer hos fisk på huvud, hornhinna och hud. Regnbågslaxarnas hud är mycket känslig för mekanisk stimuli och har låg smärttröskel för värme. Det finns många olika beteendetecken på smärta hos djur, bland annat ångest, ögonförändringar, rastlöshet, aptitförändringar, personlighetsförändringar och ökad eller minskad aktivitet.

Hos olika fiskarter har man sett tecken som bland annat ökad andningsfrekvens, färgförändringar i hud och ögon, undergivenhet och onormala beteenden som rullning och hopp. Fiskar som utsatts för möjligt smärtsamma stimuli kan visa

**"Jag
upplever att
fiskar är totalt
bortglömda i vårt
samhälle, trots alla
debatter om bättre
djurhållning."**

Louise Granquist

upp ett onormalt beteende och nerv-signaler har mätts upp på flera ställen i hjärnan, vilket visar att smärtbeteendet inte bara är en reflex. Forskarna har hittat kroppsegna smärtstillande substanser och receptorer för dessa och flera studier visar att morfin fungerar som smärtstillande även för fiskar. Fiskar kan också känna stress. De fiskar som tränats med positiv träning kan hantera stressmoment bättre.

Fiskar, fåglar och däggdjur har liknande hjärnor, men hos fiskar saknas vissa delar som anses centrala för smärtupplevelse och känslor hos människan. Men det finns studier som visar att fiskar kan ha utvecklat liknande förmågor på andra ställen i hjärnan.

I Sverige skyddas fiskar främst av lagstiftningen från Jordbruksverket, Fiskeriverket och EU som tar upp olika aspekter kring odlad, försöks- och akvariefisk. För vildfångad fisk finns inga föreskrifter för hur avlivning ska gå till.

Forskarna Verheijen och Flight gjorde 1997 en studie på kommersiell avlivning och slakt av ålar. De såg att ålarna levde i flera timmar efter att de "avlivats". Fiskar kvävs till döds, hanteras ovarsamt och fiskas upp med kroker som går genom deras känsliga läppar.

– Tyvärr är lagstiftningen inte i närheten av acceptabel för fiskar. Det finns knappt några föreskrifter alls om hur slakt och avlivning ska gå till för fisk. Till och med de fiskar man sköter om mest, akvariefiskar, ses som förbrukningsvara. Långt över

hälften av alla dessa dör inom tre månader från det att de skickats från leverantören, säger Louise Granquist.

Men varför har människan så svårt att ta till sig att också fiskar är kännande varelser? Kanske har Verheijen och Flight svaret. I sin studie skrev de "som djur sedda är fiskar svåra att ta till sig på samma sätt som våra andra sällskapsdjur; de är vattenlevande, kallblodiga, slemmiga, till synes apatiska och inte alls gosiga".

Louise Granquist hoppas i alla fall att hennes studentarbete, som visat på brister i både hållningen och lagstiftningen kring fisk, kan hjälpa till att förbättra för fiskarna i framtiden.

Studien kan laddas ned på:

<http://stud.epsilon.slu.se>

Sök på *Fiskar är djur?* i fältet *Huvudtitel*

Text Birgitta Wiberg **Foto** Istockphoto

VISSTE DU ATT...

...fiskar känner smärta och stress precis som andra djur.

...fiskar kan med positiv träning hantera stressmoment bättre.

...det varje år dödas minst sex miljarder fiskar i Sverige.

...fisk används i mycket stora antal till forskning och försök.

...fiskar inte skyddas av lagstiftningen på samma sätt som däggdjur.

Det finns inga föreskrifter om hur slakt och avlivning av vildfångad fisk ska gå till.

"Fisken drunknar i luften"

Björn Dahlén, djurskyddschef på Jordbruksverket håller med:

– Djurskyddsreglerna är inte lika omfattande för fisk som för andra djur som slaktas.

I EU finns minimistandarder för skydd av djur som föds upp eller hålls för animalieproduktion, inklusive fisk. Internationella organisationer har också utfärdat rekommendationer och riktlinjer om fiskvälfärd. År 2005 antog Europarådet en rekommendation om skydd av odlad fisk och under 2008 antog Världsförbundet för djurhälsa (OIE) riktlinjer för fiskvälfärd.

För odlad fisk finns alltså regler för hur slakten ska gå till. Det krävs att den bedövas innan slakt. Hur bedövningen ska gå till finns däremot ännu inte reglerat i lagstiftningen. Oftast sker bedövningen mekaniskt eller med koldioxid.

– Djurskyddsreglerna är inte lika omfattande för fisk som för andra djur som slaktas, säger Björn Dahlén.

Enligt Björn Dahlén händer det mycket på området just nu. Bland annat genom EFSA – European Food Safety Authority – som är rådgivande organ åt EU-kommissionen. EFSA har bland annat kommit med rekommendationer för bedövning och avlivning för sju arter av odlad fisk.

För vildfångad fisk, majoriteten av fisken som konsumeras, finns däremot inga djurskyddsregler alls. Orsaken är att den vildfångade fisken, liksom de vilda däggdjuren, inte omfattas av djurskyddslagen.

– Den vildfångade fisken avlivs inte på något trevligt sätt, den drunknar i luften, säger Björn Dahlén.

Något intresse för att införa djurskyddsregler finns inte från den starka fiskerinäringen. ✕

Text Birgitta Wiberg **Foto** Istockphoto

**"Det är omöjligt
att konstatera vissa
saker, som till exempel
strömängd och sjuka
djur, vid föranmälda
besök!"**

Ulrike Segerström, djurskyddsinspektör
och styrelseledamot i Djurskyddet
Sverige

Så här ska det se ut! Grisar behöver halm för sin sysselsättning.

Foto: Johan Beck-Friis

NU VÄNTAR OANMÄLDA BESÖK

Beslutet att lägga ned förundersökningen om brott mot djurskyddslagen mot grisfarmaren, tillika Swedish Meats förre ordförande, Lars Hultström kritiseras av Ulrike Segerström, djurskyddsinspektör i Södermanlands län och styrelseledamot i Djurskyddet Sverige.

– Jag tycker åklagaren kunnat driva frågan vidare. Det man såg på Djurrättsalliansens bilder var inte okej, säger hon.

I november 2009 väckte Djurrättsalliansens smygtagna filmer och bilder från svenska grisfarmer stor uppmärksamhet. En av farmerna var Blackstaby Gris AB i Flen, vars ägare Lars Hultström då var ordförande för Swedish Meats. Bilderna visade sjuka, skadade och döda grisar i ohygieniska lokaler.

Hultström anmälades för brott mot djurskyddslagen på flera punkter. I höstas lade kammaråklagare Michael Forsberg ned förundersökningen efter att ha konsulterat Södermanlands länsveterinär Per Jonsson, djurskyddsinspektör Ulrike Segerström samt statsveterinärerna Per Wallgren och Claes Fellström vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU.

”På det utredningsmaterial som nu föreligger går det inte att bevisa att den eller de som varit misstänkta har gjort sig skyldiga till brott”, skrev kammaråklagaren i sitt beslut.

Djurskyddsinspektör Ulrike Segerström har inte själv varit på Blackstaby men är väl insatt i ärendet. Hennes kollegor har gjort regelbundna kontroller på farmen men inte reagerat på något särskilt. Ulrike Segerström minns inte om kontrollerna varit förbokade eller oanmälda.

En ny uttryckning gjordes samma dag som åklagaren vände sig till myndigheten.

– När de kom ut på gården var Svinhålsområdet redan där. Det går inte att säga hur det sett ut innan de kom. Kollegorna kunde konstatera att det, som nästan alltid, var brist på strö, säger Ulrike Segerström.

Svinhålsområdet/ Svenska Djurhålsområdet är branschens egen, bland ägarna finns Scan.

Brist på strö, till exempel halm, är allvarligt då grisar är djur som utrustats med en stark motivation för att undersöka sin omgivning. Får inte grisen utlopp för detta uppstår lätt stress och beteendestörningar, bland annat svansbitning.

Däremot behöver slaktsvin enligt lagen inte strö för sin komfort. Djurrättsalliansens bilder är tagna nattetid och visar slaktsvin på kala golv.

– Så här får det tyvärr se ut hos slaktsvinen, säger Ulrike Segerström.

Suggor ska däremot ha strö för både komfort och som sysselsättning och material för att bygga bo.

– På Blackstaby var suggornas strö mängd inte tillräcklig, dessutom användes spån

som inte går att bygga bo med, säger Ulrike Segerström.

Några döda eller sjuka grisar kunde man inte se. Lars Hultström fick inget föreläggande däremot skrevs en kontrollrapport om ströbristerna. Vid en uppföljning i april 2010 ”såg det bättre ut”, enligt Segerström.

Två dagar efter åklagarens beslut att lägga ned utredningen besökte Djurrättsalliansen ännu en gång Blackstaby. Också nu fotograferades grisar som såg ut att vara sjuka, smutsiga eller döda.

”Materialet visar att grisarnas misär består – trots att både ägaren, hans veterinär, länsstyrelsen och nu även rättssystemet gett grönt ljus för djurhållningen”, skrev Djurrättsalliansen på sin hemsida.

Djurrättsalliansen gjorde dock ingen anmälan till länsstyrelsens djurskyddsinspektörer, något som Ulrike Segerström beklagar.

– Bilderna är förfärliga, det är inte acceptabelt att det ser ut som det gjorde på bilderna. Om de kontaktat oss hade vi kunnat åka ut samma dag och konstatera detta med egna ögon, säger hon.

Ulrike Segerström tycker att åklagaren ändå kunnat driva frågan vidare:

– Det man såg på bilderna, bland annat de sjuka grisarna, var inte okej!

I fortsättningen kommer länsstyrelsen i Södermanland göra oanmälda besök, helt enligt EU:s regler, på samtliga gårdar med gris, fjäderfä och mjölkkor.

– Det är omöjligt att konstatera vissa saker, som till exempel strömängd och sjuka djur, vid förannmälda besök, säger Ulrike Segerström.

En veterinär från Uppsala har anmält länsstyrelsen i Södermanland till justitieombudsmannen, JO, för brott mot djurskyddslagen hos grisar i Blackstaby. Hon ifrågasätter djurskyddstillsynen i Södermanland, om den fungerar som lagstiftarna tänkt sig.

90 andra gårdar blev också polisanmälda i samband med Djurrättsalliansens avslöjande. Endast ett av fallen, en gård i Värmland, ledde till åtal. Det var en grisbonde i Säffle som placerat suggor i fixeringsbås.

Fixering av suggor är sedan länge förbjudet i Sverige. Suggorna stängs in i burar där de inte kan vända sig. När fixeringen uppfanns kom argumentet att den hindrar suggorna från att lägga sig på sina kulningar och kväva dem. Det har inte kunnat bevisas i vetenskapliga studier. I en aktuell EU-rapport om djurvälstånd hos suggor och smågrisar konstateras att smågrisöverlevnaden är likvärdig oavsett om suggan fixeras eller inte.

Tingsrätten skrev i sin dom att fixeringsanordningar för grisar bara får användas tillfälligtvis. Bondens egna uppgifter om att grisarna som längst stått fixerade från 23-tiden till tidig morgon gick dock inte att motbevisa. Därför friades grisbonden för brott mot djurskyddslagen. ✕

Text Birgitta Wiberg

Foto: Djurrättsalliansen

Djurrättsalliansens bilder från svenska grisfarmer väckte stor uppmärksamhet.

FAMILJEN SLIPPER FLYTTA

**"Jätteskönt
att vi får bo kvar.
Men tyvärr framgår
det av domen att
hyresvärdar kan
börja neka vissa
hundraser
tillträde."**

Joanna Rothschild

Joanna Rothschild och sambon Magnus kan dra en lättnadens suck; de slipper flytta. Hyresvärden, som ville vräka dem för att **deras hundar Alice och Elton är av rasen amstaff**, fick bakläxa i hyresnämnden. Domen innebär dock inte att alla andra hundägare kan andas ut.

Tidningen Djurskyddet berättade i början av hösten om Joanna Rothschild och sambon Magnus i Hammarby Sjöstad, Stockholm, som skulle vräkas av hyresvärden Botrygg Fastigheter. Anledningen är att deras hundar Alice och Elton är av rasen american staffordshire bullterier, även kallad amstaff. Att Alice och Elton är trygga och snälla hundar som aldrig gjort en fluga förnär hjälpte inte. Hyresvärden ansåg att hundarna är så kallade kamphundar och därmed inte hör hemma i bostadsområdet. Fallet har nu prövats i Hyresnämnden som ger paret rätt att bo

kvar i sin bostad i Hammarby Sjöstad med sina hundar Alice och Elton.

– Jätteskönt att vi får bo kvar. Men tyvärr framgår det av domen att hyresvärdar kan börja neka vissa hundraser tillträde, säger Joanna Rothschild.

Hyresnämnden slår fast att Alice och Elton inte har orsakat några olägenheter för hyresgästerna samt att deras ägare inte missskött sig genom att till exempel inte hålla hundarna kopplade.

Nämnden konstaterar att Sverige inte valt att införa ett lagstadgat förbud mot att

inneha vissa raser. Grunden är främst att det ansetts omöjligt att hänföra alla farliga hundar till en särskild hundras och att ett felaktigt beteende kan utvecklas hos alla hundraser.

Trots det menar hyresnämnden att vissa hundraser, bland annat pitbullterrier och amstaff, av många hyresvärdar och hyresgäster upplevs som ett problem. En hyresvärd måste därför ha rätt att som en förutsättning för att ingå ett hyresavtal med en hyresgäst kunna ställa upp villkor med förbud mot viss typ av hund.

Hyresnämnden anser att Joanna och Magnus tagit lägenheten i anspråk med full vetskap om förbudet och därmed brutit mot avtalet. Men att de fick informationen först en vecka innan flytten. Hyresvärden skulle långt tidigare ha informerat om den förhållandevis ovanliga föreskriften. Särskilt som den tidigare hyresgästen också hade en så kallad kamphund men att någon föreskrift om ett förbud mot en sådan hund inte fanns i hennes kontrakt.

Enligt hyresnämnden kan alltså hyresvärdar förbjuda vissa hundraser i sina bostadsområden, bara ett avtal ingås mellan hyresnämnden och hyresgästen om detta och att hyresgästen informeras inom rimlig tid.

Civilminister Stefan Attefall (KD) kan tänka sig att helt förbjuda vissa hundraser i Sverige, något som Danmark gjorde förra sommaren. ✕

Text och foto Birgitta Wiberg

Hyresnämnden slog fast att Elton och Alice inte har orsakat några olägenheter för hyresgästerna.

En obligatorisk märkning och registrering av katter skulle förebygga många djurs lidande.

Kräver obligatorisk märkning

Djurskyddet Distrikt Värmland kräver att samtliga kommuner i länet snarast tar ett beslut om obligatorisk märkning och registrering av katter.

– **Det skulle förebygga många djurs lidande**, säger Kerstin Erlandsson, ordförande för Djurskyddet Kristinehamn.

Djurskyddet Distrikt Värmland var nyligen, tillsammans med polis, veterinärer och djurskyddshandläggare, inbjudna till Värmlands landshövding Eva Eriksson för information om hennes regeringsuppdrag som går ut på att se över djurskyddslagstiftningen. Ett uppdrag som ska vara slutfört senare i år.

– Det var en lättnad att höra att en lag om märkning och registrering av katter kommer att föreslås. Övergivna och förvildade djur är ett gissel. Det är också en stor kostnad för polis och ideella djurskyddare, säger Kerstin Erlandsson, ordförande för Djurskyddet Kristinehamn.

Kommunerna kan redan i dag i den lokala ordningsstadgan fatta beslut om obligatorisk märkning och registrering av katter.

– Vi fick rådet att framföra den begäran till våra kommuner, berättar Kerstin

Erlandsson.

Djurskyddet Distrikt Värmland har därför skrivit till kommunstyrelsen i samtliga länets kommuner med begäran om ett omedelbart beslut om obligatorisk märkning och registrering av katter. Ett krav som också Polismyndigheten i Värmland ställer sig bakom.

– En obligatorisk märkning skulle förebygga många djurs lidande, stora kostnader och arbetsinsatser, säger Kerstin Erlandsson.

Djurskyddet Distrikt Värmland består av Djurskyddets lokala avdelningar i Karlstad, Kristinehamn, Västra Värmland, Sunne och Säffle-Åmål. I höstas uppvaktade de tillsammans Eva Eriksson med 1 050 namnunderskrifter med krav på skärpt djurskyddslagstiftning.

– Vi får större tyngd när lokalavdel-

ningarna arbetar tillsammans, säger Kerstin Erlandsson, som hoppas på positiv respons från Värmlands kommuner. ✕

Text Birgitta Wiberg **Foto** Anil Taylan

HEMLÖSA KATTER

- I Sverige saknar mer än 100 000 katter en ägare och ett hem. En del av dessa har blivit övergivna, andra har fötts ute av en hemlös katt. Dessa förvildade och övergivna katter utsätts för ett stort lidande då de många gånger går en plågsam död till mötes.
- Djurskyddet Sverige vill att det införs en lag om obligatorisk märkning och registrering av katt. En ID-märkt registrerad katt kan återförenas med sin ägare om den har försvunnit. Kattägare som brustit i sitt ägaransvar kan genom detta ställas till svars rättsligt.

BOKTIPS!

VARFÖR HAR KATTEN MORRHÅR?

Berndt Sundsten & Jan Jäger

B Wahlströms

Varför har katter morrhår? Ska man ge katter mjölk? Har en katt nio liv? Detta är bara några av de frågor du får svar på i boken *Varför har katten morrhår?*. Här berättas på ett kortfattat och enkelt, men ändå utförligt vis om kattens fysik och dess olika beteenden. Även om boken är skriven för barn känner jag redan att jag vet mer än vad jag gjorde innan de knappa tjugio minuter det tog att läsa den. Jag kan starkt rekommendera den här boken för alla kattälskare, kattintresserade eller för er som bara är nyfikna.

Fanny Lundvall

FILMTIPS!

OCEANS

Regi: Jacques Perrin & Jacques Cluzaud

Vill du göra en resa genom de fem världshaven? Vill du se över 100 djurarter och koraller på ett sätt du aldrig sett dem tidigare? *Oceans* tar med oss på ett äventyr under ytan och låter oss delta i dess invånares liv som om vi vore en del av det. Denna film visar havets skönhet och rikedom men också den förödande effekt människan har på dess djur- och växtliv.

Fanny Lundvall

FUNDERAR DU PÅ ATT
SKAFFA MARSVIN?

Marsvinshjälpen är en ideell förening som arbetar med att omplacera marsvin. De är alltid i behov av fler människor som vill hjälpa hemlösa marsvin. På www.marsvinshjalpen.se kan du se de marsvin som är i behov av nya hem just nu. Där kan du även läsa och lära dig mer om marsvin.

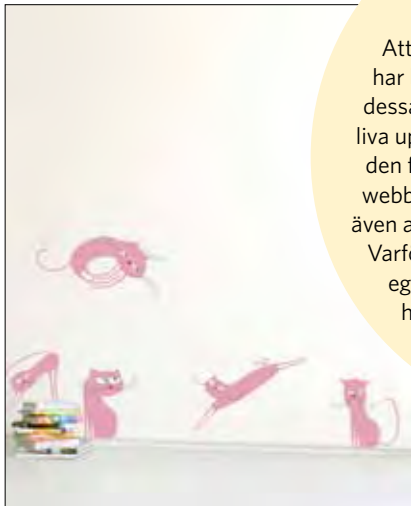
Foto: istockphoto

Foto: istockphoto

APPEN
FÖR KATTEN!

Apples Ipad roar inte bara människor. Nu finns en ny applikation för katter! Spelet *Chase a mouse* går ut på att katten ska jaga en virtuell mus som rör sig fram och tillbaka på skärmen. Att döma av klippen på www.ipadgameforcats.com ser katterna ut att ha väldigt roligt.

DJUR UPPÅ VÄGGARNA!

Att dekorera väggarna med väggstickers har blivit en ny trend. Gillar du djur kanske dessa väggstickers nedan kan vara något att liva upp en vägg med. De finns att beställa på den franska sidan www.domestic.fr. Många webbutiker som säljer väggstickers erbjuder även att du kan designa din egen väggstickers. Varför inte ha en väggstickers i form av ditt egna husdjur på väggen? Det kan du få hjälp med på www.ikabostickers.se.

facebook

GILLA OSS PÅ FACEBOOK!

På vår fanpage på Facebook får du den senaste informationen om vad som händer inom Djurskyddet Sverige. Här kan du även vara med själv och diskutera. Logga in på Facebook och sök på "Djurskyddet Sverige" och klicka på "Gilla". Vi ses!

GÅ PÅ RESTAURANG MED HUNDEN

Restaurang *Bistro Nouveau* på Kommendörsgatan 7 i Stockholm är inte bara en trevlig restaurang som serverar god mat, det är även en restaurang som välkomnar hundar. Men kom ihåg att om du har en stressad hund som tycker det är jobbigt med folksamlingar, mår hunden bäst av att stanna hemma.

Foto: Istockphoto

Foto: Istockphoto

VAD VET DU OM VILDA DJUR?

Vetgirig.nu är stället för dig som gillar frågesport. Hör du även till dem som gillar djur, välj kategorin Djur & Natur och se hur mycket du kan om till exempel vilda djur eller om hundraser. Utmana dig själv eller någon annan! Detta är inte bara kul, du lär dig samtidigt massor av nya saker.

→ VETERINÄREN

HUR TAR JAG
HAND OM MITT DJUR
VID EN OLYCKA?

Jag bor på landet, långt från något djursjukhus. Jag undrar vad man som husdjursägare kan ha hemma som "första-hjälpen-kit", i första hand för hund och katt? Finns det bra mediciner som inte är receptbelagda? Stämmer det att bakpulver blandat med vatten kan stoppa blödningar? Finns det fler sådana "hushållstips"? Finns det något akutnummer vi husdjursägare kan ringa med frågor om förgiftningar, olyckor osv.

Bruno

SVAR Det är alltid bra att tänka igenom hur man ska agera om något händer, innan det har hänt. Om man samlar information och utrustning för djursjukvård på ett ställe i hemmet går det snabbare att hitta rätt i en stressig situation. Där kan man skriva upp telefonnumret till sin veterinärklinik, men också ha en första-hjälpen-låda beredd. För hund och katt bör lådan innehålla några tryckförband, kompresser, gasbinda och sjukvårdstejp, för att kunna stoppa akuta blödningar. Vidare bör man ha bomull, bomullspinnar och blodstillande medel (lapispenna) om man skulle klippa för mycket vid klocklippning. Mjukgörande salva kan vara bra mot hudförhårdnader och antiseptiskt medel plus koksaltlösning är användbara vid hudinfektioner och för sårrengöring. Fästingutdragare bör finnas med, liksom sax, pincett och febertermometer. Alla dessa hjälpmedel kan köpas på apoteken. De mediciner som man kan ha hemma bör i första hand vara förebyggande, främst maskmedel och fästingmedel. Övriga receptfria läkemedel bör man inte skaffa förrän behovet uppstår, och helst på rekommendation från veterinär. "Bra-att-ha"-mediciner blir ofta för gamla innan de eventuellt behövs. Att kladda med bakpulver eller mjöl i blödande sår är inget jag som veterinär kan rekommendera. Om man klippt för långt vid klocklippning kan man använda lapispennan. Vid andra sår stoppas blodflödet med rena kompresser eller förband, tills man kommer till veterinär. Sjukvårdsupplysning för djur kan man under jourtid få från Agrias telefonveterinär, telefon 0900-100 51 61. Öppet vardagar klockan 16.00-24.00, helger klockan 07.00-24.00. Obs - samtalet kostar 25 kronor. ✕

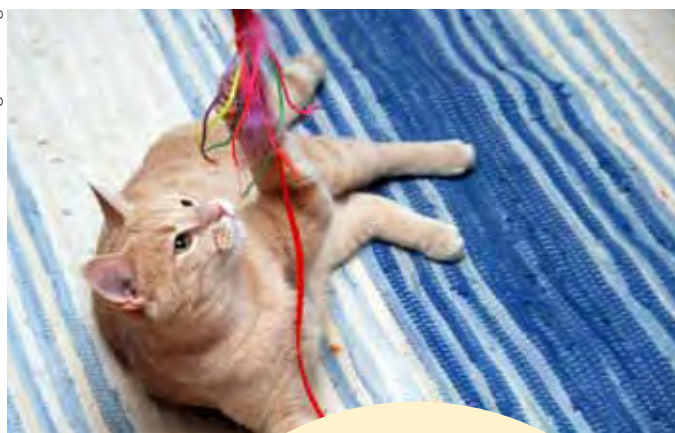

Johan Beck-Friis

Veterinär och ledamot i
Djurskyddet Sveriges förbundsstyrelse

→ ETOLOGEN

Foto: Birgitta Wiberg

VARFÖR TUGGAR
MIN KATT PÅ ALLT?

Min katt, en hane på 1,5 år, har ända sedan han var kattunge bitit och tuggat på olika saker. Han biter sönder posten, tidningar, klösbrädor, leksaker och annat. En gång tuggade han av en 40 cm lång snodd från en kattleksak som han satte i sig. Det blev färd till akuten på djursjukhuset, då ju detta kan vara livsfarligt. Några fel på tänderna eller munnen i övrigt har han inte enligt veterinären. Vad kan hans stora tuggbehov bero på? Finns det något vi kan göra åt det? Jag har letat efter tuggben åt katt men hittar bara för hund.

Felix matte

SVAR Din katt visar ett beteende som skulle riktas mot bytesdjur om möjligheten fanns. Även om alla katter är utpräglade jägare med mer eller mindre ständig motivation för jakt, finns det förstås en beteendemässig variation mellan individer. Det finns katter som bara är måttligt intresserade av jakt eller jaktlek, och andra som alltid är beredda att jaga det mesta som dyker upp. Din katt är fortfarande ung, och behöver mycket mental och fysisk stimulans genom t.ex. jaktlek. Till skillnad från hundar är det inte naturligt för en katt att tugga på hårda (tugg)ben, katters bytesdjur är oftast små och med tunn benstomme. Det är ganska vanligt att framför allt yngre katter tuggar och sliter loss bitar från föremål som har en lockande struktur, som t.ex. papper i olika former, skinnfällar, tyg, skosnören etcetera. Man får plocka undan sådant som kan vara farligt, som snören och trådar. Om du bor så att han kan få utevistelse på ett säkert sätt är det den bästa stimulansen en katt kan få, speciellt om han har möjlighet till naturlig jakt. Annars får du försöka att stimulera din katt med olika jaktlek in. ✕

Ingrid Redbo

Docent i etologi och ledamot i
Djurskyddet Sveriges förbundsstyrelse

Jag förundras varje dag hur de kan känna en sådan kärlek när de en gång blev så svikna. **Suzanne Axell** berättar om sina hittekatter.

Gränslös oändlig kärlek

Mina grabbar brukar jag kalla dem. Mina Rospiggar också. Ett litet gäng bestående av tolv tassar, sex öron, tre nosar, tre glada svansar, levande päls och värme, glädje och förtröstan och allt det största som finns här i världen: förtroende och kärlek. Gränslös oändlig kärlek.

Jag är lycklig lottad. För någonstans i den här märkliga världen som vi kallar vår, korsades mina spår med några unika individer och tillsammans har vi skapat kärlek och värme – till varandra. Jag är aldrig någonsin ensam. Det finns alltid någon som gillar mig – hemma. Mina hittekatter har gett mig allt, som en människa kan ha förmånen att få, och jag förundras varje dag hur de kan känna en sådan kärlek, när de en gång blev svikna så grymt av oss människor. Att de är så villiga att ge oss en andra chans.

I vårt hem finns Fräs, Charlie och Svans. Ingen katt har jag valt själv. De kom till mig och jag kunde

inte gå förbi, jag kunde inte lämna dem kvar när jag insåg att här fanns en själ som saknade allt. Som av någon anledning korsade mitt liv. Fräs var fjorton dagar från döden när jag såg honom vid en övergiven sommarstuga: full av mask, skabb, löss och med en öron- och maginfektion som tog lång tid att läka. I två år hade han gått där ute utan att någon reagerat. Charlie hade blivit så svårt slagen att det har tagit tre år av oändlig kärlek att få honom att känna förtröstan igen. Svans sprang omkring och försökte hitta en öppen dörr, en bit mat och lite värme. Men ingen ville ha honom. Vi stänger dörren för snabbt ibland, vi människor. Det är inte mindre kärlek världen behöver – det är mer.

I dag är det roligaste som finns för det här lilla kattgänget att sova med oss i dubbelsängen, att hoppa upp i tv-soffan och trycka sig riktigt, riktigt nära under tiden matte och husse tittar på film. De älskar oss och de visar det. Varje dag. Mina hittekatter har varit och är mina vänner: Strix som var övergiven i -26 grader i en förort till Stockholm, älskade tussegumsan Mimi som trodde att en äppelskrott var en bit mat när jag hittade henne och som blev min bästis i sexton år.

De två sover nu under äppelträdet i Roslagen och jag älskade dem. Och saknar dem varje dag. Mina djur

har fått mig att bli en bättre människa. De har gjort att mitt hjärta är öppnare för andra som har det svårt. Och det är stort. Antagligen tycker en del att man är en stor fjant som tänker så, men det struntar jag i. Kärleken som ges och fås är viktigare än allt annat.

Varför uppskattar vi inte katten mer? Varför ska den vara utanför, kastas ut utan chans att klara sig, ses ned på: de som förr i bondesamhällets Sverige hade sin naturliga plats i varje hushåll och som var omtyckta och i de flesta fall respekterade. Varför handskas man så lätt med katters liv idag? Annonser om "fem kronor tassan" är ett hån. När blev Sverige ett land av likgiltighet? Och vad behövs för att ändra det? Inte bara för katterna utan för alla djur? För alla som har det svårt? Borde vi inte ha kommit längre år 2011? Vill vi vakna upp en vår utan koltrastsången? Och istället vada i ett berg av lattemuggar? Vad är viktigast?

För mig som djurvän skär det i hjärtat på mig när jag tänker på den lilla kattjejen som tiggde mat utanför restaurang Flustret i Uppsala i somras. Vad hände med henne? Vad händer med alla dem därute som söker ett hem? Vill vi inte se och inte veta? Ge djuren den respekt de ska ha, både när det gäller husdjuren och djuren i naturen. Ge äntligen katten en bättre status. Inse att jorden är till för ALLA individer. Vi har två val som människor på den här planeten: Antingen kämpar man för en bättre värld – eller inte. Och för mig är det valet mycket enkelt... ✕

Fotnot: Suzanne Axell har valt att skänka sitt arvode för denna text till djurhem och WSPA.

Foto: Carl-Johan Söder/SVT

Suzanne Axell
Journalist och programledare

"Varför handskas man så lätt med katters liv i dag? Annonser där katter säljs för fem kronor tassan är ett hån."

Föreningar i Djurskyddet Sverige

Djurskyddet Sverige är ett riksförbund som representerar 58 lokala djurskyddsföreningar över hela landet.

BLEKINGE LÄN

Djurskyddet Karlshamn

Telefon: 0706-20 16 65
djurskyddetkarlshamn@telia.com

Djurskyddet Ronneby

Telefon: 0702-42 56 06
djurskyddetronneby@hotmail.com

DALARNAS LÄN

Djurskyddet Dalarna (Rättvik)

Telefon: 0736-73 77 00
i.fyr@telia.com

GOTLANDS LÄN

Djurskyddet Gotland (Visby)

Telefon: 0498-21 65 30
anita.keinonen@telia.com

GÄVLEBORGS LÄN

Djurskyddet Bill & Bull Söderhamn

Telefon: 0703-04 03 40
info@djurskyddetbillochbull.se

Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker

Telefon: 0278-331 90
djurskydd_bollnas@hotmail.com

Djurskyddet Norra Hälsingland (Bjuråker)

Telefon: 0767-85 07 63
drag_persson@hotmail.com

HALLANDS LÄN

Djurskyddet Norra Halland (Kungsbacka)

Telefon: 0340-65 50 75
mjau_laigar@hotmail.com

Djurskyddet Kattfotens Katthem i Halmstad

Telefon: 0706-92 58 85 , 035-22 17 15
kattfoten@kattfoten.se

Falkenbergssortens Djurskyddsförening

Telefon: 0346-241 14, 0735-32 41 14
info@falkenbergsdjurskydd.se

Halmstadortens Djurskyddsförening

Telefon: 0346-530 68
terge@tycoelectronics.com

JÄMTLANDS LÄN

Djurskyddet Jämtlands Län (Östersund)

Telefon: 063-51 33 55
nra.eriksson@telia.com

JÖNKÖPINGS LÄN

Djurskyddet Eksjö

Telefon: 0381-320 40
wst@eksjo.se

KALMAR LÄN

Djurskyddet Kalmar

Telefon: 0480-219 74
djurskyddet.kalmar@netatonce.net

Djurskyddet Oskarshamn

Telefon: 0491-188 15
kontakt_med@katthemmetioskarshamn.se

Djurskyddet Västervik

Telefon: 0490 - 305 18
djurskyddetvastervik@telia.com

KRONBERGS LÄN

Djurskyddet Kronoberg (Växjö)

Telefon: 0470-77 15 29
info@djurskyddetkronoberg.se

NORRBOTTENS LÄN

Djurskyddet Norrbotten (Luleå)

Telefon: 0920-22 91 15, 0920-627 10
anna-lena.palmqvist@kuriren.com

SKÅNE LÄN

Djurskyddet Kullabygden (Höganäs)

Telefon: 0702-46 80 42
djurskyddet.hoganas@telia.com

Djurskyddet Landskrona

Telefon: 0738-04 96 44
djurskyddetlandskrona@hotmail.com

Djurskyddet Malmö

Telefon: 0703-11 24 40
info@djurskyddetmalmo.se

Djurskyddet Ängelholm-Bjäre

Telefon: 0761-40 49 00
djurskyddet.angelholm_bjare@yahoo.se

Djurskyddet Helsingborg

Telefon: 042-932 34
info@highflying.se

Stiftelsen Lunds Djurskyddsfond

Telefon: 046-24 85 95
stiftelsen.lunds.djurskyddsfond@compaqnet.se

STOCKHOLMS LÄN

Djurskyddet DOSO

Telefon: 08-87 94 17, 0736-79 18 44

Djurskyddet Stockholms Kattkastreringsgrupp

Telefon: 0763-45 67 36
info@stockholmskattkastreringsgrupp.se

Djurrännernas förening i Stockholm

Telefon: 08-644 72 01
mozart.stromberg@telia.com

Hundfrämjandet (Tumba)

Telefon: 08-531 883 48
hundframjandet@hotmail.com

Kattvärnet (Haninge)

Telefon: 08-776 16 80
info@kattvarnet.nu

SÖDERMANLANDS LÄN

Djurskyddet Eskilstuna

Telefon: 0704-67 03 36
ordforande@djurskyddet-eskilstuna.se

Djurskyddet Mariefred

Telefon: 0159-123 33
djurskyddet.mariefred@spray.se

Djurskyddet Nyköping

Telefon: 0155-21 76 32
annicaerngren@hotmail.com

Djurskyddet Strängnäs

Telefon: 070-880 54 42
djurskyddetstrangnas@live.se

UPPSALA LÄN

Djurskyddet Hitta Katten Enköping

Telefon: 0171-44 19 60
kansliet@hittakatten.com

Djurskyddet Uppsala Län

Telefon: 0708-56 64 23
stefan_hamnstedt@hotmail.com

VÄRMLANDS LÄN

Djurskyddet Karlstad

Telefon: 054-53 47 06
djurskyddet.karlstad@telia.com

Djurskyddet Kristinehamn

Telefon: 0550-151 55
durhemmet@djurskyddetkristinehamn.se

Djurskyddet Säffle-Åmål

Telefon: 0705-8 38 145
djurskyddetsaffleam@hotmail.se

Djurskyddet Westra Wermland (Arvika)

Telefon: 0722-33 38 10, 0722-33 38 20
djurskyddetwestrasermland@gmail.com

Djurskyddet Sunne

Telefon: 0703-46 11 69
sunnedjurskydd@hotmail.com

VÄSTERBOTTENS LÄN

Djurskyddet Skellefteå

Telefon: 0702-70 03 92
djurskyddetskelletea@gmail.com

Djurskyddet Västerbotten (Umeå)

Telefon: 090-14 21 11
info@djurskyddet.umea.com

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Djurskyddet Härnösand

Telefon: 0611-410 20
m_elmroth@hotmail.com

Djurskyddet-Alla vill leva Sundsvall

Telefon: 0730-44 60 66
info@katthjalpen.se

Djurskyddet Sundsvall

Telefon: 060-56 78 50
djurskydds@hotmail.com

Djurskyddet Ådalen (Sollefteå)

Telefon: 0620-242 67
djurskyddetadalen@hotmail.com

Djurskyddet Örnköldsvik

Telefon: 0660-25 02 77
oviks_djurskydd@hotmail.com

VÄSTMANLANDS LÄN

Djurskyddet Köping Kattvännerna

Telefon: 0221-289 12
djurskyddet.koping@hotmail.com

Djurskyddet Västerås Huskatten

Telefon: 021-18 95 98
info@huskatten.com

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Djurskyddet Bohuslän

Telefon: 0761-17 77 81
info@djurskyddetbohuslan.se

Djurskyddet Göteborg

Telefon: 031-88 88 80
goteborgs.djurskyddsforening@telia.com

Djurskyddet Skaraborg (Töreboda)

Telefon: 0739-24 26 72

Djurskyddet Skövde katthem

Telefon: 0737-03 70 31
skovdekatthem@hotmail.com

Djurskyddet Uddevalla

Telefon: 0522-51 17 08

ÖREBRO LÄN

Djurskyddet Örebro

Telefon: 070-623 83 38
gorang15@telia.com

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Djurskyddet Fiahemmet i Norrköping

Telefon: 011-17 30 69
fiahemmet@hotmail.com

Djurskyddet Mjölby

Telefon: 0142-36 11 02
hans.stigberg@3mail.com

Linköpings Djurskyddsförening

Telefon: 013-501 65
djurskydd@linkopingsdjurskydd.se

Bli djurskyddare du också!

Du kan hjälpa djuren på flera sätt:

Bli medlem

Genom ditt medlemskap i Djurskyddet Sverige stödjer du våra frågor och får fyra nummer av tidningen Djurskyddet. Sätt in 300 kronor på pg 90 01 06-6 alternativt bg 900-1066. Glöm inte att ange namn och adress.

Bli Djurhemsfadder

Som Djurhemsfadder hjälper du ett hemlöst djur till ett bättre liv för 30 kronor i månaden via autogiro. Sätt in 30 kronor på vårt 90-konto: 90 01 06-6. Glöm inte att ange namn och adress.

Skänk en gåva

Djurskyddet Sveriges verksamhet är beroende av arv och gåvor. Skänk en gåva genom att sätta in valfritt belopp på vårt 90-konto: 90 01 06-6.

Sven-Erik Alhem

Förbundsstyrelseledamot

sven-erik.alhem@djurskyddet.se

SISTA ORDET

Ministern svamlar!

■ **De få vargar** vi har i vår natur i Sverige är väl dessbättre förhållandevis ovetande om alla känslor som rörts upp med den orimliga och med all sannolikhet art- och habitatstridiga rovdjurspolitik som regeringen med den närmast ansvarige miljöministern Andreas Carlgren ställt till med.

En eftertänksam jägare, som eftersträvade en mer konstruktiv syn på vargen, ansåg att det vore bättre med en inseminering från handjur i djurparkerna på vilda vargtikar. Då skulle chansen för överlevnad öka väsentligt och den genetiska förstärkningseffekten kunna uppnås. Insemineringen skulle - påstod han - lämpligen kunna ske i samband med nedsövning av tikarna för märkning och undersökning.

När det påstås att licensjakten skulle vara nödvändig för att öka acceptansen för varg i Sverige och för att minska den illegala jakten, är det bara svammel. Precis tvärtom tror jag och många med mig att det förhåller sig. Djurskyddet Sverige inser att vi måste kunna bedriva individuell jakt på vissa rovdjur, som på något påtagligt sätt uppträder avvikande och störande och där andra åtgärder visat sig vara verkningslösa. Sådan jakt skall alltså alltid vara individbaserad och inte urskillningslös som licensjakten. Jakten på varg bör därför alltid ske i form av skyddsjakt.

Man kan undra hur Andreas Carlgren hade gått på i ullstrumporna i vargfrågan om EU-anmälan inte hade gjorts från en rad djur- och naturskyddsorganisationer (däribland Djurskyddet Sverige) och om EU-kommissionären inte hade agerat så klokt och handlingskraftigt som han gjort i anledning av anmälan. Jag är övertygad om att miljöministern nu inser att hans dagar som miljöminister kan vara räknade om han inte gör något radikalt bra för vargen inom den närmaste tiden. Det är dags för honom att lyssna väsentligt mindre på starka jägaröster och att inta ett mer ödmjukt förhållningssätt till vargen. ✕

NÄSTA NUMMER

KOMMER 15 JUNI

TEMA

Djurparksdjur

LÄS NYHETER PÅ WWW.DJURSKYDDET.SE

Respekt Empati Djur Etik

Kostnadsfritt värdegrundsmaterial!

- Empatiutvecklande övningar
- Går att använda i olika lektionsämnen
- Anpassade till läroplanen
- Vetenskapligt bevisad effekt
- Djur som inriktning

REDEs material
är riktat till barn
i åldern 6-10 år
och du kan ladda
ner det gratis
från hemsidan
www.rede.se!

Vill du att ditt barn ska lära sig
att förstå djurs olika beteenden och
behov samt utveckla sin empati och ett
respektfullt synsätt för både djur och
sina medmänniskor?

Då ska du tipsa ditt barns lärare om
värdegrundsmaterialet REDE - Respekt,
Empati, Djur, Etik som är ett kostnads-
fritt skolmaterial där samtliga övningar
finns tillgängliga på hemsidan
www.rede.se!

Kontakt
Tel: 08-688 28 35
Mail: info@rede.se

Adress:
Rökerigatan 19
121 62 Johanneshov

